INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Budynku Dydaktyczno-Administracyjnego

w Tychach przy al. Niepodległości 32

Podstawa opracowania:

- *§ 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).*

Opracował:

SPECJALISTA ds.przeciwpożarowych Mirosław Jóźwik

.....

Zatwierdzam do użytku wewnętrznego:

PREZES ZARZĄDU Katarzyna Ptak

.....

Tychy, Aktualizacja grudzień 2022r.

SPIS TREŚCI:

I. Wstęp....3

II. Wykaz podstawowych przepisów i norm.... 5

III. Definicje, terminologia, informacje dodatkowe....6

IV. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania i warunków technicznych obiektu....8

V. Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice 15

VI. Sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń technicznych, przeciwpożarowych i gaśnic....18

VII. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia....27

VIII. Sposoby praktycznego sprawdzianu organizacji i warunków ewakuacji 35

IX. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym....38

X. Przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów....41

XI. Zasady zapobiegania pożarom....43

XII. Sposoby zaznajamiania pracowników z treścią instrukcji oraz przepisami przeciwpożarowymi....47

XIII. Załączniki....49

I. WSTĘP

Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innymi miejscowymi zagrożeniami poprzez:

- zapobieganie powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- prowadzenie działań ratowniczych.

Właściciel lub zarządca budynku, obiektu budowlanego lub terenu zapewniając ich ochronę przeciwpożarową jest zobowiązany:

1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno - budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
2) wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
3) zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
4) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
5) przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
6) zapoznać użytkowników obiektu z przepisami przeciwpożarowymi,
7) ustalić sposoby postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Powyższy zapis zawarty jest w aktualnie obowiązującej ustawie z dnia 24 sierpnia 1991r . o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity w Dz. U. z 2022 poz. 2057 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa powyżej, stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejmuje - w całości lub w części - ich zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku, gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem.

Szczegółowe zasady ochrony i zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków oraz wyposażania ich w sprzęt, urządzenia przeciwpożarowe i ratownicze wynikają z Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r., Nr 109, poz. 719).

W związku z powyższym, w oparciu o przytoczone akty prawne całokształt przedsięwzięć w zakresie organizacyjnym jak również technicznym spoczywa na właścicielu/zarządcy Budynku Dydaktyczno-Administracyjnym w Tychach przy al. Niepodległości 32 oraz użytkownikach - dzierżawcach lokali zgodnie z treścią zawartych umów najmu-dzierżawy pomieszczeń-lokali. Właściciel/zarządca odpowiedzialny jest nie tylko za sprawne prowadzenie placówki, za jej zabezpieczenie przed skutkami pożaru, innego zagrożenia, ale przede wszystkim za zapewnienie bezpieczeństwa dla pracowników, stałych użytkowników i osób postronnych przebywających w obiekcie. W ograniczonym zakresie, określonym np. w umowie najmu/dzierżawy lokalu lub innej umowie cywilnoprawnej, użytkownik odpowiedzialny jest za zabezpieczenie lokalu/części obiektu przed bezpośrednimi skutkami pożaru lub innego miejscowego zagrożenia i odpowiada on za zapewnienie bezpieczeństwa osób w nim przebywających.

W przypadku gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym obiektem, obiektem budowlanym lub terenem.

Sposób realizacji wyżej podanych obowiązków określa **niniejsza instrukcja**, która na podstawie § 6 ust. 7 Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r., Nr 109, poz. 719) **powinna być poddawana aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach użytkowania obiektów lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.**

Podstawowym celem ,,Instrukcji....." jest ustalenie wymagań przeciwpożarowych w zakresie organizacyjnym, technicznym i porządkowym, które muszą być zachowane w Budynku Dydaktyczno-Administracyjnym, w świetle obowiązujących przepisów i stanu ochrony przeciwpożarowej.

Do zapoznania się z instrukcją oraz ustaleniami w niej zawartymi bezwzględnie zobowiązani są wszyscy pracownicy Budynku Dydaktyczno-Administracyjnego oraz dzierżawcy poszczególnych części obiektu i ich personel.

Stali użytkownicy przedmiotowego budynku, znający dobrze ten obiekt i realizowaną w nim działalność, stanowiący zorganizowaną zbiorowość i mający warunki do doskonałego poznania obiektu poszerzone o znajomość zasad postępowania na wypadek pożaru, winni zapewnić sprawne przeprowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczej, w tym ewakuacji oraz zminimalizowanie skutków ewentualnego pożaru.

Postanowienia instrukcji obowiązują również wszystkich pracowników firm obcych przebywających lub prowadzących prace – usługi na terenie obiektu.

Postanowienia zawarte w niniejszej instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

Niezależnie od postanowień niniejszej instrukcji, użytkując pomieszczenia budynku należy przestrzegać ogólnie obowiązujących norm i przepisów szczegółowych w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

II. WYKAZ PODSTAWOWYCH PRZEPISÓW I NORM.

Podstawowe przepisy i normy, na jakich bazowano przy opracowaniu niniejszej instrukcji to:

1) Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity w Dz. U. z 2022 poz. 2057 z późn. zm.),
2) Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (tekst jednolity w Dz. U. z 2021r. poz. 2351),
3) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r., Nr 109, poz. 719),
4) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity w Dz. U. z 2022r. poz. 1225 z późn. zm.),
5) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124 poz. 1030),
6) PN-EN 671-1:2012 Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne. Hydranty wewnętrzne z wężem półsztywnym.
7) PN-EN 671-3:2009 Stałe systemy gaśnicze – Instalacje hydrantowe wewnętrzne - Część 3: Konserwacja instalacji hydrantów wewnętrznych z wężami półsztywnymi oraz z wężami składanymi płasko.
8) PN-86/E-05003/01-03. Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Wymagania ogólne. Ochrona podstawowa. Ochrona obostrzona.
9) PN-EN 1838:2013 Oświetlenie awaryjne.
10) PN-EN 50172:2005 Systemy Awaryjnego Oświetlenia.
11) PN-EN ISO 7010 "Symbole graficzne. Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa".
12) PN-N-01256-4:1997 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.
13) PN-N-01256-5:1998 Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.

Inne przepisy i normy w miarę potrzeb będą cytowane w treści „instrukcji". Wyszczególnione wyżej akty normatywne, przywoływane będą w „instrukcji" przez [ ].

III. Definicje, terminologia, informacje dodatkowe.

Poniżej podaje się definicje, których nazewnictwo cytowane będzie w poszczególnych rozdziałach niniejszej instrukcji:

1. *Materiały niebezpieczne pożarowo* to materiały takie jak:
   - gazy palne,
   - ciecze palne o temperaturze zapłonu < 328,15 K (55 ^{0}C),
   - materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
   - materiały zapalające się samorzutnie w powietrzu,
   - materiały wybuchowe i pirotechniczne,
   - materiały podlegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,
   - materiały mające skłonności do samozapalenia,
   - inne materiały, jeśli sposób ich składowania, przetwarzania lub innego wykorzystania może spowodować powstanie pożaru.

2. *Strefa zagrożenia wybuchem* to przestrzeń, w której może występować mieszanina wybuchowa substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym pomiędzy dolną i górną granicą wybuchowości.

3. *Zagrożenie wybuchem* – możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego (iskra, łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury samozapłonu) wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia.

4. *Techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego* to urządzenia, sprzęt, instalacje i rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.

5. *Urządzenia przeciwpożarowe* to urządzenia stałe lub półstałe, uruchamiane samoczynnie lub ręcznie, służące do zapobiegania powstaniu, wykrywania, zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności:
   - stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające,
   - urządzenia inertyzujące,
   - urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno – alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych,
   - instalacje oświetlenia ewakuacyjnego,
   - hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe,
   - hydranty zewnętrzne,
   - pompy w pompowniach przeciwpożarowych,
   - przeciwpożarowe klapy odcinające,
   - urządzenia oddymiające,
   - urządzenia zabezpieczające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki,

- kurtyny dymowe oraz drzwi, bramy przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe, jeśli są wyposażone w systemy sterowania,
- przeciwpożarowe wyłączniki prądu oraz dźwigi dla ekip ratowniczych.

6. *Strefa pożarowa* – strefę pożarową stanowi budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia pożarowego, bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków. Strefa pożarowa to przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni.

7. *Kategoria zagrożenia ludzi* – budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, określane jako ZL, zalicza się do jednej lub do więcej niż jednej spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi:
   - ZLI - zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
   - ZL II - przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
   - ZL III - użyteczności publicznej niezakwalifikowane do ZL I i II (budynki biurowe, szkoły itp.),
   - ZL IV - mieszkalne,
   - ZL V - zamieszkania zbiorowego niebędące ZL I i II (np. hotele).

8. *Klasa odporności pożarowej budynku*. W przepisach techniczno – budowlanych ustanowiono pięć klas odporności pożarowej budynków, w kolejności od najwyższej do najniższej, oznaczonych literami „A", „B", „C", „D" i „E". Klasa odporności pożarowej budynku uzależniona jest od jego klasyfikacji związanej z przeznaczeniem i sposobem użytkowania, a także wysokością. Dla każdej klasy odporności pożarowej budynku przypisane zostały klasy odporności ogniowej poszczególnych elementów konstrukcyjnych takich jak: główna konstrukcja nośna, konstrukcja dachu, strop, ściana zewnętrzna, ściany wewnętrzne i przekrycie dachu. Odporność ogniowa elementów wyrażana jest w minutach i określa wytrzymałość danego elementu w warunkach pożaru. Przy określaniu odporności ogniowej podaje się również inne wymagania takie jak:
   - nośność ogniowa (w minutach) – „R", określona zgodnie z PN dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,
   - szczelność ogniowa (w minutach) – „E", określona j.w.
   - izolacyjność ogniowa (w minutach) – „I" określona j.w.

9. *Bezpieczeństwo pożarowe* – stan eliminujący zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegania przed powstaniem pożaru.

10. *Działania ratownicze* - każda czynność podjęta w celu ochrony życia, zdrowia i mienia, a także mająca na celu likwidację źródła powstania pożaru, kieski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

11. *Warunki ewakuacji* - zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno - organizacyjnych zapewniających szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

IV. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania i warunków technicznych obiektu.

1. Dane ogólne.

Budynek zlokalizowany jest w Tychach przy al. Niepodległości 32, wewnątrz kwartału zabudowy mieszkaniowej, położonego między ulicami: Ciasną, Cyganerii, Czystą i Aleją Niepodległości. Budynek pełni funkcję dydaktyczną oraz administracyjną.

Budynek dydaktyczno-administracyjny tworzą trzy segmenty: północny, centralny i południowy. Segment północny jest obiektem jednokondygnacyjnym, pozostałe segmenty są obiektami czterokondygnacyjnymi o wysokości +12,4 m, klasyfikowany do grupy budynków średniowysokich (ŚW).

Budynek użytkowany (dzierżawiony) jest przez dwóch najemców. Jest to Technikum Kolejowe, oraz "ALLSTARS" sp. z o.o., sp. komandytowa. Technikum Kolejowe zajmuje pomieszczenia na I, II i III piętrze budynku. Firma "ALLSTARS" zajmuje pomieszczenia na parterze i I piętrze budynku, oraz aulę edukacyjną. Na poziomie parteru, część budynku po stronie północno-zachodniej została adoptowana na żłobek, który graniczy z przedszkolem od strony północno-wschodniej. Żłobek i przedszkole tworzą odrębną strefę pożarową, zostały wydzielone ścianą o klasie odporności pożarowej REI 120. Na parterze w części wielokondygnacyjnej budynku, znajdujące się tam pomieszczenia zostały zaadoptowane na potrzeby poradni psychologiczno-pedagogicznej. Pomieszczenia adoptowane na poradnię, zajmują 331 m² powierzchni i stanowią odrębną strefę pożarową od pomieszczeń żłobka i przedszkola, znajdujących się na tej samej kondygnacji.

Dojścia i dojazdy do budynku prowadzą ulicami wewnątrzosiedlowymi od strony ulic Niepodległości, Cyganerii i Czystej. Główne wejście do budynku usytuowane jest od strony północnej.

Powierzchnia użytkowa budynku wynosi 2240,70 m²:

- przyziemie 1014,20 m²,
- I piętro 622,20 m²,
- II piętro 278,70 m²,
- III piętro 325,60 m²

2. Odległość obiektów sąsiadujących.

Budynek jest obiektem wolnostojącym, który w zakresie zachowania odległości od obiektów sąsiednich z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe spełnia wymagania określone w obowiązujących przepisach - Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakimi powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity w Dz. U. z 2022 r. poz. 1225),

3. Parametry pożarowe występujących substancji palnych. Ocena zagrożenia wybuchem.

W budynku materiały palne występować będą wyłącznie w postaci typowego wyposażenia wnętrz pomieszczeń administracyjno – biurowych, dydaktycznych.

W obiekcie nie przewiduje się używania i składowania materiałów pożarowo niebezpiecznych w rozumieniu § 2, ust. 1, pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r., Nr 109, poz. 719) /Definicja „materiału niebezpiecznego pożarowo" podana została na wstępie niniejszej instrukcji/.

W obiekcie i na przyległym do niego terenie nie będą używane substancje i materiały mogące stwarzać zagrożenie wybuchem, tym samym w budynku i na przyległym do niego terenie nie występują pomieszczenia, strefy i przestrzenie zagrożone wybuchem.

4. Klasyfikacja pożarowa obiektu.

Ze względu na swoją funkcję, budynek z częścią dydaktyczno- administracyjną klasyfikowany jest do kategorii zagrożenia ludzi ZL III. Aula przeznaczona jest dla ok. 350 osób zaliczana jest do kategorii ZL I zagrożenia ludzi. Przedszkole i żłobek zaliczane są do kategorii ZL II zagrożenia ludzi.

Przewidywana ilość osób mogących przebywać równocześnie w całym budynku wynosi ok. 700 osób.

5. Ocena zagrożenia wybuchem.

W obiekcie i na przyległym do niego terenie nie będą używane substancje i materiały mogące stwarzać zagrożenie wybuchem, tym samym w budynku i na przyległym do niego terenie nie występują pomieszczenia, strefy i przestrzenie zagrożone wybuchem.

6. Podział obiektu na strefy pożarowe.

Strefę pożarową stanowi budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia pożarowego, bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków. Strefa pożarowa to przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni.

Budynek w związku z rozdziałem funkcji użytkowych, podzielony został na 3 strefy pożarowe:

- strefa nr I - obejmująca część przedszkola o powierzchni około 256,50 m²,
- strefa nr II - obejmująca część żłobka o powierzchni 272,47 m²,
- strefa nr III - obejmująca pozostałą część budynku o powierzchni 1709,73m².

Powyższego podziału na strefy pożarowe dokonano poprzez wydzielanie na poziomie parteru pomieszczeń żłobka od przedszkola, oraz poradni i części administracyjno-dydaktycznej od tych dwóch nie zależnych podmiotów.

7. Techniczne warunki ewakuacji.

Z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiekcie, powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, uwzględniające w szczególności liczbę i stan sprawności osób przebywających w obiekcie, a także jego funkcję, konstrukcję i wymiary oraz zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegające w szczególności na:

- *zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;*
- *zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;*
- *zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzieleń dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń;*
- *zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) oraz przeszkodowego w obiektach, w których jest ono niezbędne do ewakuacji ludzi;*
- *oznakowaniu dróg i wyjść ewakuacyjnych zgodnie z PN-EN ISO 7012:2012"Symbole graficzne-Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa-Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa". (przy stosowaniu znaków bezpieczeństwa należy przyjąć zasadę, że człowiek znajdujący się w obiekcie z każdego zlokalizowanego w nim miejsca powinien wiedzieć gdzie ma się udać w przypadku ewakuacji).*

Odpowiednie warunki ewakuacji określają przepisy techniczno-budowlane (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie - Dz. U. z 2022 r. poz. 1225).

Rozwiązania komunikacji wewnętrznej w budynkach, powinny zapewnić spełnienie podstawowych wymagań ochrony przeciwpożarowej i tak:

- *z wszystkich pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi należy zapewnić wyjście o szerokości co najmniej 0,9 m*
- *drzwi wyjść ewakuacyjnych (z budynku, na klatkę schodową) oraz drzwi z pomieszczeń przeznaczonych do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób i niepełnosprawnych powinny otwierać się na zewnątrz tj. zgodnie z kierunkiem ewakuacji,*
- *szerokość drzwi stanowiących wyjścia ewakuacyjne z budynku, a także szerokość drzwi na drodze ewakuacyjnej z klatki schodowej, prowadzących na zewnątrz budynku lub innej strefy pożarowej, powinna być nie mniejsza niż szerokość biegu klatki schodowej(min.1,2m),*
- *dopuszcza się przeprowadzenie drogi ewakuacyjnej do wyjścia na zewnątrz budynku z klatki schodowej oraz z poziomych dróg komunikacji ogólnej przez hol, mogący spełniać także funkcje uzupełniające do funkcji wynikających z przeznaczenia budynku, takie jak: recepcyjna, ochrony budynku, drobnej sprzedaży, pod warunkiem że:*

- *przez jeden hol możliwe jest przeprowadzenie drogi ewakuacyjnej tylko z jednej klatki schodowej, przy czym ograniczenie to nie odnosi się do klatek schodowych z odrębnym, nieprowadzącym przez ten hol, wyjściem ewakuacyjnym,*
- *hol jest oddzielony od poziomych dróg komunikacji ogólnej, tak jak jest to wymagane dla klatki schodowej,*
- *wolna szerokość drogi ewakuacyjnej jest co najmniej o 50% większa od szerokości poziomej drogi ewakuacyjnej w budynku, prowadzącej do tego wyjścia, określonej zgodnie z przepisami*

[3] , *dla kondygnacji budynku o największej liczbie przewidywanych osób, znajdujących się tam jednocześnie (wymagana szerokość drogi ewakuacyjnej winna wynosić minimum 2,1 m),*

- *wysokość holu w miejscu, w którym przebiega droga ewakuacyjna, jest nie mniejsza niż 3,3 m,*
- *szerokość drzwi wyjściowych na zewnątrz budynku jest większa o 50% od minimalnej szerokości drzwi wyjściowych określonej powyżej (wymagane 1,8 m)*
- *drzwi wieloskrzydłowe, stanowiące wyjście ewakuacyjne z pomieszczenia oraz na drodze ewakuacyjnej, powinny mieć co najmniej jedno, nieblokowane skrzydło drzwiowe o szerokości nie mniejszej niż 0,9 m.*
- *szerokość poziomych dróg ewakuacji co najmniej 1,4 m,*
- *korytarze stanowiące drogę ewakuacyjną powinny być podzielone na odcinki nie dłuższe niż 50 m przy zastosowaniu przegród z drzwiami dymoszczelnymi lub innych urządzeń technicznych zapobiegających rozprzestrzenianiu się dymu,*
- *długość dojść ewakuacyjnych[1] nie powinna przekraczać* ***(w przypadku klasyfikacji strefy do ZL I oraz ZL II):***

  - 10 m – przy jednym dojściu (jednym kierunku ewakuacji),

  - 40 m -przy co najmniej dwóch dojściach (co najmniej dwóch kierunków ewakuacji)

40 m odnosi się dla dojścia najkrótszego, przy czym dopuszcza się dla drugiego dojścia długość większą o 100% od najkrótszego.
Dojścia te nie mogą się pokrywać ani krzyżować.

(w przypadku klasyfikacji strefy do ZL III)

- *30 m – przy jednym dojściu (jednym kierunku ewakuacji), w tym nie więcej niż 20 m na poziomym odcinku drogi ewakuacyjnej,*
- *60 m – przy co najmniej dwóch dojściach (co najmniej dwóch kierunków ewakuacji).*

60m odnosi się dla dojścia najkrótszego, przy czym dopuszcza się dla drugiego dojścia długość większą o 100% od najkrótszego. Dojścia te nie mogą się pokrywać ani krzyżować.

Budynek dydaktyczno-administracyjny posiada trzy ewakuacyjne klatki schodowe, wydzielone od korytarzy drzwiami wyposażonymi w samozamykacze. Klatki wyposażone są w samoczynne urządzenia oddymiające. Klatki rozmieszczone są tak, że jest możliwość podziału ewakuowanych osób na trzy grupy, które w razie zagrożenia będą poruszały się trzema niezależnymi klatkami schodowymi. Parametry techniczno-użytkowe schodów pozwalają na ewakuację każdą klatką schodową około 200 osób. Na jednej kondygnacji może przebywać maksymalnie do 350 osób (aula). Z pomieszczeń żłobka i przedszkola ewakuacja odbywa się korytarzami komunikacji ogólnej, które prowadzą do wyjścia głównego i bezpośrednio na zewnątrz budynku. Ewakuacja z pomieszczeń poradni prowadzona jest poziomymi drogami ewakuacyjnymi, bezpośrednio na zewnątrz budynku lub do innej strefy pożarowej. Istniejący układ funkcjonalny zapewnia możliwość przeprowadzenia sprawnej ewakuacji osób. Sprawność ewakuacji będzie uzależniona tylko od umiejętności personelu obiektu, w tym wykładowców. Umiejętności te powinny być okresowo doskonalone przez przeprowadzanie praktycznych ćwiczeń ewakuacyjnych.

[1] ***DOJŚCIE EWAKUACYJNE*** - długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku.

8. Charakterystyka pożarowa elementów budowlanych.

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie - tekst jednolity w Dz. U. z 2022r. poz. 1225), budynki średniowysokie, zakwalifikowane do kategorii ZL III zagrożenia ludzi powinny posiadać obecnie **klasę odporności pożarowej "B"**, co oznacza, że elementy budynku powinny być NRO (nierozprzestrzeniające ognia) i posiadać klasę odporności ogniowej określoną poniżej.

Klasa odporności pożarowej budynku	**Klasa odporności ogniowej elementów budynku**					
	Główna konstrukcja nośna	**Konstrukcja dachu**	**strop[1)]**	**Ściana zewnętrzna[1)2)]**	**Ściana wewnętrzna[1)]**	**Przekrycie dachu[3)]**
"B"	**R 120**	**R 30**	**REI60**	**EI 60**	**EI 30[4)]**	**RE 30**

Pomieszczenia żłobka i przedszkola znajdujące się w jednokondygnacyjnej części budynku, spełniają wymagania stawiane obiektom w „C" klasie odporności pożarowej. Jak wynika z przedłożonej dokumentacji wszystkie zastosowane elementy budowlane z których budynek został wzniesiony, sklasyfikowane zostały jako nierozprzestrzeniające ognia (NRO).

Klasa odporności pożarowej „C" budynku oznacza między innymi, że elementy budynku powinny być nierozprzestrzeniające ognia oraz powinny spełniać w zakresie klasy odporności ogniowej co najmniej następujące wymagania:

Klasa odporności pożarowej budynku	**Klasa odporności ogniowej elementów budynku**					
	Główna konstrukcja nośna	**Konstrukcja dachu**	**strop[1)]**	**Ściana zewnętrzna[1)2)]**	**Ściana wewnętrzna[1)]**	**Przekrycie dachu[3)]**
"C"	**R 60**	**R 15**	**REI60**	**EI 30**	**EI 15[4)]**	**RE 15**

Oznaczenia:

R - nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E - szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I - izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

[1)] Jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 2 i 3 dla danej klasy odporności pożarowej budynku.

[2)] Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa między kondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem.

[3)]Wymagania nie dotyczą naświetli dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych, jeśli otwory w połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20% jej powierzchni.

Budynek wykonany został w technologii tradycyjnej w konstrukcji murowanej i żelbetowej szkieletowej, całkowicie z elementów niepalnych, nierozprzestrzeniających ognia.

W zakresie wystroju – wykończenia wnętrz w przedmiotowym budynku należy przyjąć następujące, wymagane przepisami zasady:

- zabronione jest stosowanie do wykończenia wnętrz materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące,
- zabronione jest stosowanie łatwo zapalnych: przegród, stałych elementów wyposażenie i wystroju wnętrz oraz wykładzin podłogowych (na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji należy stosować materiały niepalne, niezapalne lub co najwyżej trudno zapalne),
- okładziny sufitów oraz sufity podwieszone należy wykonywać z materiałów niepalnych lub niezapalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia.
- Pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 200 osób dorosłych (aula) lub 100 dzieci, w których miejsca do siedzenia są ustawione w rzędach, powinny mieć:

a) fotele i inne siedzenia trudno zapalne oraz niewydzielające produktów rozkładu i spalania, określonych jako bardzo toksyczne,

b) szerokość przejść pomiędzy rzędami siedzeń nie mniejszą niż 0,45 m, przy czym odległość tę należy ustalać, biorąc pod uwagę odstęp między stałymi elementami siedzeń,

c) liczbę siedzeń w rzędzie nie większą niż 16 pomiędzy przejściami oraz 8 w rzędzie przyściennym, przy czym dopuszcza się zwiększenie liczby miejsc w rzędach odpowiednio do 40 i 20 pod warunkiem zwiększenia odstępu między rzędami siedzeń o 1 cm na każde dodatkowe siedzenie odpowiednio powyżej 16 lub 8,

d) szerokość przejść komunikacyjnych nie mniejszą niż 1,2 m przy liczbie osób do 150, a przy większej ich liczbie szerokość tę należy zwiększyć proporcjonalnie o 0,6 m na 100 osób,

e) rzędy siedzeń lub ławek trwale umocowane do podłogi albo siedzenia sztywno łączone ze sobą w rzędy oraz między rzędami.

9. Instalacje techniczne użytkowe.

Instalacje i urządzenia techniczne będące wyposażeniem obiektu powinny pod względem bezpieczeństwa pożarowego odpowiadać warunkom technicznym określonym w Polskich Normach oraz przepisach szczegółowych. Instalacje i urządzenia należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji. Stwierdzone przez użytkowników obiektu uszkodzenia oraz awarie instalacji wewnętrznych, a szczególnie instalacji wentylacji i instalacji elektrycznej powinny być natychmiastowo zgłaszane zarządcy budynku i w pierwszej kolejności usuwane. Eksploatacja instalacji, urządzeń i narzędzi których stan techniczny może przyczynić się do

powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia się ognia, jest zabroniona. Przedstawione poniżej okresowe badania i sprawdzenia poszczególnych instalacji powinny wykonywać osoby posiadające niezbędne uprawnienia i kwalifikacje. Badania każdorazowo należy zakończyć sporządzeniem dokumentacji (protokołów), określającej stan kontrolowanej instalacji.

Budynek wyposażono w następujące instalacje techniczne użytkowe:

Instalacja wentylacyjna

Wentylacja w budynku naturalna grawitacyjna. W segmencie południowym oraz auli występuje wentylacja mechaniczna nawiewno-wywiewna.

Instalacja elektroenergetyczna

Instalacje wewnętrzne 230/400 V z zabezpieczeniami różnicowo prądowymi. Budynek w energię elektryczną zasilany jest kablem ziemnym. Główne zabezpieczenie prądowe (tablice rozdzielcze prądu), przeciwpożarowy wyłącznik prądu zlokalizowano przy głównym wejściu, oraz przy wyjściach na zewnątrz budynku z każdej klatki schodowej. Miejsce lokalizacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu powinny być stale oznakowane znakiem zgodnym z Polską Normą dot. znaków bezpieczeństwa (wg wzoru obok).

Instalacja wodno-kanalizacyjna

Dla potrzeb bytowych oraz zasilania wewnętrznej instalacji wodociągowej przeciwpożarowej z hydrantami wewnętrznymi DN 25.

Instalacja ogrzewcza

Ogrzewanie budynku centralne wodne, zasilane z miejskiej sieci ciepłowniczej poprzez wymiennikownię CO.

Instalacja odgromowa

Budynek przed skutkami wyładowań atmosferycznych chroniony jest instalacją odgromową w wykonaniu podstawowym.

V. Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice.

A) Dobór urządzeń przeciwpożarowych w obiekcie.

Budynek wyposażono w następujące instalacje i urządzenia przeciwpożarowe:

- instalacja wodociągowa przeciwpożarowa (instalacja hydrantów wewnętrznych),
- oświetlenie awaryjne – ewakuacyjne,
- przeciwpożarowy wyłącznik prądu,
- Instalacja oddymiająca,
- Instalacja sygnalizacji pożarowej.

Poniższy opis wyżej wymienionych instalacji i urządzeń przedstawia się w oparciu o dane zawarte w dokumentacji projektowej budynku:

1. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa.

Budynek wyposażono w instalację wodociągową przeciwpożarową z hydrantami wewnętrznymi 25 z wężami półsztywnymi. Źródłem wody dla instalacji jest miejska sieć wodociągowa. Przewidziano wykonanie instalacji z rur stalowych ocynkowanych układzie przewodów poziomych i pionów. Skuteczny zasięg hydrantów obejmuje całą powierzchnię obiektu. Wymagane parametry pracy instalacji, przy założeniu jednoczesnego poboru wody z dwóch sąsiednich hydrantów, wynoszą: wydajność 2 dm^3/s oraz ciśnienie co najmniej 0,2 MPa.

2. Instalacja oświetlenia awaryjnego ewakuacyjnego.

W budynku wykonano oświetlenie awaryjne – ewakuacyjne. Podstawowe wymagania dla tego oświetlenia określają *PN-EN 1838 Zastosowanie oświetlenia. Oświetlenie awaryjne* oraz *PN-EN 50172 Systemy awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego.*

Budynek wyposażono w instalację oświetlenia awaryjnego, gdzie zastosowano moduły zasilania awaryjnego. System oświetlenia uruchamiany jest automatycznie w czasie zaniku napięcia prądu elektrycznego i ma zadanie podtrzymanie napięcia przez 1 godzinę. Uruchomienie systemu spowoduje automatyczne oświetlenie dróg ewakuacyjnych

3. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

Jak już opisano wcześniej w niniejszej instrukcji, przeciwpożarowy wyłącznik prądu zlokalizowany jest przy głównym wejściu, oraz przy wyjściach z klatek schodowych.

4. Instalacje oddymiania klatek schodowych.

Klatki schodowe obsługujące ewakuację z wyższych kondygnacji budynku zostały wyposażone w urządzenia do usuwania dymów i gazów pożarowych tj. okna oddymiające i drzwi prowadzące na dach budynku:

- Dwa okna oddymiające, służące do oddymiania klatki schodowej usytuowanej przy segmencie południowym,
- Drzwi prowadzące na dach budynku, służące do oddymiania klatki schodowej usytuowanej przy segmencie północnym.

Oddymianie klatek schodowych sterowane jest przez centralę oddymiania MCR 9705, zlokalizowaną w pomieszczeniu technicznym na II piętrze. Centrala oddymiania skonfigurowana jest z systemem sygnalizacji pożarowej, której czujki dymowe przekazują sygnał do uruchomienia instalacji oddymiania klatek schodowych.

W wózkowni zainstalowane są 2 przyciski umożliwiające niezależne, ręczne uruchomienie oddymiania klatek schodowych. Przyciski te docelowo należy zainstalować także na parterach i na najwyższych poziomach w obu klatkach schodowych (zgodnie z wymaganiami Polskiej Normy dot. systemów oddymiania).

5. Instalacja sygnalizacji pożarowej.

Obiekt wyposażony jest w instalację sygnalizacji pożarowej obejmującą cały budynek (ochrona pełna obiektu).

Instalacja wykonana jest w oparciu o mikroprocesorową centralę BZM INTEGRAL C firmy SCHRACK, analogowe optyczne czujki dymu typu OSD 2000 oraz przyciski pożarowe typu MCP 535 (ręczne ostrzegacze pożarowe - ROP). Centrala sygnalizacji pożarowej usytuowana jest w pomieszczeniu wózkowni.

Instalacja zaprogramowana jest na dwustopniowy system alarmowania:

- **alarm I-go stopnia** (spowodowany zadziałaniem czujki), wywoła uruchomienie sygnalizatora akustycznego w centralce pożarowej i wózkowni, wyświetlenie odpowiedniego komunikatu na wyświetlaczu i wydrukowanie informacji o zdarzeniu (zaprogramowany w centrali czas na potwierdzenie przez obsługę przyjęcia alarmu pożarowego I-go stopnia to **30 sekund** – w przypadku braku takiego potwierdzenia system przechodzi automatycznie w alarm II-go stopnia, natomiast w przypadku potwierdzenia odliczany jest czas zwłoki na sprawdzenie alarmu przez obsługę w obiekcie – czas zwłoki – opóźnienia ustawiony na **3 minuty),**
- **alarm II-go stopnia** (spowodowany uruchomieniem przycisku ręcznego ostrzegacza pożarowego (ROP), a także przekroczeniem przewidzianego czasu reakcji przez obsługę na alarm I-go stopnia tj. **3 minuty**), wywoła uruchomienie opisanych wcześniej sterowań.

Inne urządzenia przeciwpożarowe.

Biorąc pod uwagę przeznaczenie i funkcję obiektu oraz jego parametry techniczne, nie ma obligatoryjnego obowiązku wynikającego z przepisów, wyposażenia przedmiotowego obiektu w urządzenia przeciwpożarowe takie jak: stałe urządzenia gaśnicze, dźwiękowy system ostrzegawczy.

6. Wyposażenie w gaśnice.

Obiekty winny być wyposażone w gaśnice przenośne lub przewoźne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich.
Rodzaj gaśnic dobiera się w zależności od rodzaju pożarów, jakie mogą wystąpić w obiekcie. Zależne to jest od charakteru zagrożenia tj. do gaszenia pożaru danej grupy (A, B, C, D, F) stosować należy odpowiedni środek gaśniczy.

Grupy pożarów to:

A - materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli;
B - cieczy i materiałów stałych topiących się;
C - gazów;
D - metali;
F - tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.

Biorąc pod uwagę ilość i rodzaj występujących w budynku materiałów palnych, instalacji i urządzeń technicznych, należy się liczyć z pożarami grupy: A.

Pożary wymienionych grup znamionować może indeks „E" oznaczający pożary instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem oraz pożary ww. grup w obrębie tych urządzeń.

Tabliczka znamionowa (etykieta) gaśnicy ma wpisane symbole literowe oznaczające grupy pożarów jakie możemy gasić przy użyciu danej gaśnicy.

Zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi [3], co najmniej jedna jednostka masy środka gaśniczego **2 kg (lub 3 dm^3)** zawartego w gaśnicach powinna przypadać **na każde 100 m^2 powierzchni budynku.**

Przy rozmieszczaniu gaśnic w obiekcie należy kierować się następującymi zasadami:

a) sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach do budynku i poszczególnych pomieszczeń, przejściach, holach i korytarzach,
b) sprzęt należy umieszczać w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła,
c) odległość z każdego miejsca w obiekcie do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa być większa niż 30 m,
d) do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
e) oznakowanie miejsc usytuowania gaśnic winno być zgodne z PN-EN ISO 7010 "Symbole graficzne. Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa".

Biorąc powyższe zasady pod uwagę budynek został wyposażony w gaśnice przenośne proszkowe GS 5x BC, GP 6 ABC, GP 4 ABC i GSE-2x.

7. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru.

Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla budynku wynosi 20 dm^3/s. Ilość tą zabezpieczają hydranty zewnętrzne DN 80 zabudowane na miejskiej sieci wodociągowej, zlokalizowane w wymaganych odległościach tj. bliższy nie dalej niż 75 m od budynku, a kolejny nie dalej niż 150 m od budynku. Rozmieszczenie hydrantów nadziemnych DN 80 przedstawiono na planie zagospodarowania.

8. Drogi pożarowe.

Dojazd pożarowy do budynku zapewnia zlokalizowany przy nim układ drogowy, połączony komunikacyjnie z ulicami miejskimi: al. Niepodległości i ul. Czystą. Układ drogowy przy obiekcie przedstawia plan zagospodarowania terenu w części graficznej instrukcji.

VI.Sposób poddania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń technicznych, przeciwpożarowych i gaśnic.

1. Zasady konserwacji instalacji i urządzeń technicznych.

Instalacje i urządzenia techniczne, będące na wyposażeniu obiektów, powinny pod względem bezpieczeństwa pożarowego odpowiadać warunkom technicznym określonym w Polskich Normach oraz przepisach szczególnych.

Przez instalacje i urządzenia techniczne rozumie się następujące instalacje oraz urządzenia:

1) ogrzewcze,
2) wentylacyjne,
3) elektroenergetyczne i odgromowe,
4) wodociągowe i kanalizacyjne,

Instalacje i urządzenia techniczne należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji.

Stwierdzone uszkodzenia i awarie instalacji wewnętrznych, a szczególnie elektrycznej, powinno być natychmiastowo zgłaszane przez pracowników do pracodawcy lub zarządcy budynku i bezzwłocznie usuwane.

Eksploatacja instalacji i urządzeń, których stan techniczny może przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania się ognia, jest zabroniona.

Okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznej sprawności, poddawane winny być instalacje narażone na szkodliwe i niszczące działanie czynników występujących podczas użytkowania obiektu.

Okresowej kontroli, co najmniej raz na 5 lat, poddawane winny być instalacje elektryczne i odgromowa w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i urządzeń.

Okresowe badania poszczególnych instalacji powinny wykonywać osoby posiadające niezbędne uprawnienia i kwalifikacje. Badania każdorazowo należy zakończyć sporządzeniem dokumentacji (protokołów), określającej stan badanej instalacji. Zapisy w tym zakresie należy prowadzić w książce obiektu budowlanego.

1.1. Instalacja elektryczna.

Istotny wpływ na bezpieczeństwo pożarowe podczas eksploatacji budynku wywierać mogą zamontowane w nim instalacje elektroenergetyczne. Ich stan techniczny nie powinien przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania ognia.

Instalację elektryczną należy poddawać okresowym przeglądom i badaniom, co najmniej raz na 5 lat, m.in. w zakresie:

- skuteczności zastosowanych środków ochrony przeciwporażeniowej,
- rezystancji izolacji przewodów roboczych.

Wszelkie prace w zakresie instalacji mogą być wykonywane tylko przez osoby posiadające wymagane uprawnienia. Prowadzone konserwacje powinny być rejestrowane w postaci protokołów załączanych do książki obiektu budowlanego.

Nadzór nad stanem technicznym przeciwpożarowego wyłącznika prądu winna sprawować osoba posiadająca wymagane kwalifikacje w zakresie eksploatacji i napraw instalacji i urządzeń elektrycznych. **Kontrole i konserwacje przeciwpożarowego wyłącznika prądu prowadzić należy minimum raz w roku.**

1.2. Instalacja odgromowa.

W czasie eksploatacji budynku instalacja podlega okresowym badaniom technicznym. **Pełne okresowe badania techniczne instalacji odgromowej należy prowadzić, co najmniej raz na 5 lat**, swoim zakresem powinny one obejmować m.in.:

- oględziny części nadziemnej,
- sprawdzenie ciągłości połączeń części nadziemnej,
- pomiar rezystancji uziemienia.

Niepełne badania techniczne instalacji piorunochronnej należy prowadzić co najmniej raz w roku w porze wiosennej oraz w przypadkach, gdy zachodzi możliwość uszkodzenia instalacji odgromowej na przykład po remoncie, zmianie elementów pokrycia dachu lub elewacji, bardzo silnych

wiatrach, uderzeniach pioruna, itp. Badania te polegają na sprawdzeniu czy instalacja nadaje się do dalszej eksploatacji na podstawie oględzin części nadziemnej.

Badania stanu technicznego instalacji powinny przeprowadzać osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru lub usług w zakresie napraw lub konserwacji urządzeń piorunochronnych.

2. Zasady konserwacji urządzeń i instalacji przeciwpożarowych.

2.1. Postanowienia ogólne.

Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania.

Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, o których mowa wyżej, powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Stan obiektu, spełniający wymagania ochrony przeciwpożarowej, oraz sprzęt, urządzenia pożarnicze, ratownicze i gaśnicze, zapewniające skuteczną ochronę przeciwpożarową, co potwierdzone zostaje w trakcie przekazywania obiektu do eksploatacji, powinno być utrzymywane na niezmienionym poziomie, podczas jego eksploatacji.

Najogólniej realizowane jest to poprzez utrzymywanie i użytkowanie instalacji oraz urządzeń w sposób zgodny z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności poddawanie ich okresowym przeglądom i konserwacji.

Poniżej przedstawiono przykłady sposobu dokumentowania czynności związanych z nadzorem nad stanem technicznym instalacji przeciwpożarowych oraz innych mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe obiektu.

3. Zakres konserwacji urządzeń i instalacji przeciwpożarowych.

A) *Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.*

Nadzór nad stanem technicznym przeciwpożarowego wyłącznika prądu winna sprawować osoba posiadająca wymagane kwalifikacje w zakresie eksploatacji i napraw instalacji i urządzeń elektrycznych.
Kontrolę prawidłowości działania i konserwację prowadzić należy **co najmniej raz w roku** czynności te winny być odpowiednio dokumentowane.

B) ***Oświetlenie awaryjne - ewakuacyjne.***

1) Wykaz dokumentów jaki winien posiadać zarządzający obiektem:

- projekt techniczny instalacji oświetlenia ewakuacyjnego,
- protokoły badań natężenia oświetlenia awaryjnego,
- protokoły odbiorów,
- świadectwa dopuszczenia (aprobaty techniczne, certyfikaty lub deklaracje zgodności).

2) Dokumenty jakie winny posiadać służby techniczne:

- plan rozmieszczenia opraw oświetlenia awaryjnego,
- opis funkcjonowania instalacji,
- książkę pracy instalacji i urządzeń, w której należy wpisywać przeprowadzone kontrole, próby zadziałania, naprawy, dokonywane zmiany i uzupełnienia instalacji,
- dokumentację z przeprowadzonego szkolenia pracowników nadzorujących pracę instalacji oświetlenia awaryjnego.

3) Okresowe czynności kontrolne i konserwacja.

Zakres okresowych przeglądów i konserwacji modułów oświetlenia ewakuacyjnego powinien być zgodny z zaleceniami i instrukcją obsługi producenta opraw i systemów oświetlenia awaryjnego.

Oprawy oświetlenia ewakuacyjnego samodzielnie kontrolują napięcie zasilające i przełączają się w tryb pracy awaryjnej natychmiast po zaniku napięcia zasilania. Dzięki temu prawdopodobieństwo sprawności oświetlenia awaryjnego równomiernie rozkłada się na wszystkie oprawy, co gwarantuje prawidłowe działanie większości tych opraw po zaniku napięcia zasilania. Dioda przy oprawie wskazuje podłączenie napięcia i ładowanie baterii.

Regularnie należy zwracać uwagę czy instalacja oświetlenia ewakuacyjnego nie posiada widocznych uszkodzeń.

C) Hydranty zewnętrzne.

Hydranty zewnętrzne przeciwpożarowe należy co najmniej raz w roku poddawać przeglądom technicznym i konserwacji. W czasie przeglądu sprawdzić należy między innymi kompletność hydrantów, ich stan techniczny, prawidłowość oznaczenia lokalizacji hydrantów i zasuw odcinających. Przegląd powinien obejmować także pomiar parametrów: wydajności i ciśnienia.

D) Kontrola i konserwacja gaśnic.

1) sprzęt gaśniczy powinien być poddawany przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zaleceniami producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku,

2) zakres czynności konserwacyjnych powinien być zgodny z instrukcją obsługi ustaloną przez producenta i zasadami określonymi w PN,
3) konserwację i naprawę tego sprzętu winni przeprowadzać odpowiednio przeszkoleni i upoważnieni konserwatorzy sprzętu gaśniczego.
4) na kontrolce gaśnicy powinna się znajdować data następnego przeglądu gaśnicy.

Gaśnice w obiekcie muszą być sprawne i niezawodne, w stanie umożliwiającym ich natychmiastowe użycie. Aby to spełnić gaśnice muszą mieć pełne zabezpieczenie serwisowe.

W trakcie użytkowania obiektów należy zapewnić dokonywanie regularnej kontroli wzrokowej, która powinna sprawdzić czy gaśnica:

- znajduje się w miejscu do tego przeznaczonym
- jest niezastawiona i ma czytelną instrukcję obsługi
- nie jest w sposób widoczny uszkodzona
- ma nieuszkodzone wskaźniki,
- wskazówka manometru znajduje się w zakresie wymaganych wartości ciśnienia
- czy gaśnica jest odpowiedniego typu i wielkości napełnienia

W zakresie kontroli jest wizualna ocena stanu technicznego gaśnicy.

Informacje dotyczące przeprowadzonego przeglądu technicznego i konserwacji przez uprawnione osoby, powinny być umieszczone na etykiecie, która nie powinna zakrywać żadnych napisów producenta i powinna być rozpoznawalna.

Na etykiecie powinny być podane następujące informacje:

- rodzaj konserwacji (przegląd, konserwacja, remont),
- nazwa i adres jednostki konserwującej,
- znak bezspornie identyfikujący osobę wykonującą usługę,
- data (rok, miesiąc) konserwacji.

E) Hydranty wewnętrzne.

Zasady eksploatacji tego rodzaju urządzeń przeciwpożarowych reguluje PN-EN-671-3 ***HYDRANTY WEWNĘTRZNE.***

Przeglądy i konserwacja

Doroczne przeglądy i konserwacje.

Przeglądy i konserwacja powinny być przeprowadzone przez osobę kompetentną[2].

[2] ***Osoba kompetentna*** *- to osoba z niezbędnym przeszkoleniem i doświadczeniem oraz dostępnym do wymaganych narzędzi, wyposażenia i informacji, instrukcji i wiedzy o specjalnych procedurach zalecanych przez producentów, zdolna do wykonywania konserwacji i napraw zgodnie z normą PN-EN-671-3, dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych.*

Wąż hydrantu powinien być całkowicie rozwinięty, poddany ciśnieniu i sprawdzić następujące punkty czy:

- ✓ urządzenie nie jest zastawione, nieuszkodzone i elementy nie są skorodowane lub przeciekające;
- ✓ instrukcje obsługi są czyste i czytelne;
- ✓ miejsce umieszczenia jest wyraźnie oznakowane;
- ✓ mocowania do ściany są odpowiednie do ich przeznaczenia i pewnie zamontowane;
- ✓ wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie wskaźnika przepływu oraz miernika ciśnienia),
- ✓ miernik ciśnienia (jeżeli jest zastosowany) pracuje prawidłowo i w swoim zakresie pomiarowym;
- ✓ wąż na całej długości nie wykazuje oznak uszkodzeń, zniekształceń, zużycia czy pęknięć. Jeżeli wąż wykazuje jakieś uszkodzenia powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze;
- ✓ zaciski lub taśmowanie węża jest prawidłowego typu i właściwie zaciśnięte;
- ✓ zwijadło wężowe obraca się lekko w obu kierunkach;
- ✓ dla wychylonego zwijadła wężowego, zwijadło wężowe obraca się łatwo i czy wychyla się o 180°;
- ✓ dla ręcznych zwijadeł, zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo;
- ✓ dla zwijadeł automatycznych, praca zaworu automatycznego jest prawidłowa oraz czy praca dodatkowego serwisowego zaworu odcinającego jest właściwa;
- ✓ stan przewodów rurowych zasilających w wodę jest właściwy, szczególną uwagę zwrócić na odcinki elastyczne czy nie wykazują oznak zużycia lub zniszczenia;
- ✓ jeżeli hydrant wyposażony jest w szafkę, czy nie nosi ona oznak uszkodzenia i czy drzwiczki szafki łatwo się otwierają;
- ✓ prądownica jest sprawna i czy łatwo się nią posługiwać;
- ✓ jeżeli konieczne są poważniejsze naprawy, hydrant powinien być oznakowany „USZKODZONY" i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym użytkownika/właściciela.

Okresowe przeglądy i konserwacje wszystkich węży.

Co 5 lat wszystkie węże powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji zgodnie z EN 671-1 i/lub EN 671-2.

Dokumentowanie przeglądów i konserwacji.

Po przeglądzie i przeprowadzeniu niezbędnych pomiarów hydranty wewnętrzne powinny być przez kompetentne osoby oznakowane „SPRAWDZONE". Osoby odpowiedzialne powinny przechowywać trwałe zapisy o wszystkich przeglądach, kontrolach i testach.
Zapis taki powinien zwierać:

- ✓ datę (miesiąc i rok) przeglądu i testów;
- ✓ wyniki testów;
- ✓ wykaz i datę zainstalowania części zamiennych;
- ✓ dodatkowe testy do wykonania, jeśli są wymagane;
- ✓ datę (miesiąc i rok) następnego przeglądu i testów;
- ✓ wykaz wszystkich hydrantów wewnętrznych.

F) Drzwi i bramy przeciwpożarowe.

Aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie drzwi i bram przeciwpożarowych, należy **poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji, zgodnie z zaleceniami producenta, lecz nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy.**

Przegląd okresowy powinien obejmować następujące czynności:

- sprawdzenie funkcjonowania drzwi i bram (oględziny zewnętrzne, poprawność działania zawiasów, zamka, samozamykacza, prowadnic i innych tym podobnych elementów, stan uszczelki pęczniejącej),
- sprawdzenie powłoki lakierniczej,
- sprawdzenie i ewentualne poprawienie mocowania zamków itp.,
- regulacja samozamykaczy,
- przesmarowanie zawiasów, zamka, prowadnic i innych elementów ruchomych,
- sporządzenie protokołu przeglądu okresowego.

Po przeglądzie należy wymienić lub naprawić części uszkodzone lub zużyte.

G) System sygnalizacji pożarowej.

Zasady eksploatacji systemów sygnalizacji pożarowej reguluje Specyfikacja Techniczna PKN-CEN/TS 54-14:2006 r ***SYSTEMY SYGNALIZACJI POŻAROWEJ - CZĘŚĆ 14: WYTYCZNE PLANOWANIA, PROJEKTOWANIA, INSTALOWANIA, ODBIORU, EKSPLOATACJI I KONSERWACJI.***

– **Eksploatacja**

Zarządca, użytkownik obiektu, powinien wyznaczyć jedną lub więcej osób, które będą odpowiedzialne za przeprowadzanie następujących działań:

- zapewnienie stałej od początku wdrażania i przez cały okres eksploatacji, zgodności systemu z zaleceniami normy (ww. specyfikacji) oraz zaleceniami producenta systemu i niniejszej instrukcji;
- opracowanie procedur postępowania na wypadek wszystkich alarmów oraz zgłoszeń uszkodzeniowych i innych zdarzeń wywoływanych przez instalację;
- przeszkolenie osób przebywających w obiekcie oraz pracowników ochrony;
- utrzymywanie sprawności instalacji;
- utrzymywanie co najmniej 0,5 m wolnej przestrzeni wokół i poniżej każdej czujki;
- usuwanie przeszkód, które mogłyby ograniczać ruch produktów spalania do czujek;
- zapewnienie wolnego dostępu do ręcznych ostrzegaczy pożarowych;
- zapobieganie alarmom fałszywym przez podejmowanie odpowiednich środków zaradczych przed zadziałaniem czujek, powodowanym np. przez skrawanie, spawanie, piłowanie, palenie tytoniu, ogrzewanie, gotowanie, spaliny itp.;

- zapewnienie odpowiedniej modyfikacji instalacji, jeżeli zaistnieją istotne zmiany przeznaczenia lub konfiguracji budynku;
- prowadzenie książki eksploatacji i rejestrowanie wszystkich zdarzeń wywoływanych przez instalację lub wpływających na nią;
- zapewnienie przeprowadzania prac konserwacyjnych we właściwych odstępach czasu;
- zapewnienie właściwej obsługi instalacji po powstaniu uszkodzenia, pożaru lub innego zdarzenia, które mogłoby mieć negatywny wpływ na instalację.

Nazwisko(-a) osoby(osób) odpowiedzialnej(-ych) powinno(-y) być zapisane w książce eksploatacji i na bieżąco aktualizowane. Jeżeli osoba sprawująca nadzór nad obiektem, nie wyznaczy żadnej osoby odpowiedzialnej, wówczas ona sama powinna być wykazana jako osoba odpowiedzialna. Nadzór ten powierzyć można również specjalistycznej firmie z zewnątrz na podstawie szczegółowo sprecyzowanej umowy, określającej zakres i czasookresy przeglądów, badań i sprawdzeń.

– ***Dokumentacja***

Książka eksploatacji powinna być przechowywana w miejscu dostępnym dla osób upoważnionych (najlepiej w pomieszczeniu Centrali Sygnalizacji Pożarowej lub w pobliżu). W książce należy odnotowywać wszystkie zdarzenia związane z działaniem instalacji.

– ***Konserwacja***

W celu zapewnienia ciągłego prawidłowego funkcjonowania, instalacja powinna być regularnie kontrolowana (przeglądana) i poddawana obsłudze technicznej. Umowy w tym zakresie powinny być zawarte natychmiast po zakończeniu montażu, niezależnie od tego, czy obiekt jest użytkowany, czy też nie.

– ***Przeglądy i obsługa techniczna***

Instrukcja konserwacji:

Należy posiadać opracowaną przez producenta instrukcję kontroli (przeglądów) i obsługi technicznej. Celem tej instrukcji powinno być zapewnienie zgodnego z przeznaczeniem funkcjonowania instalacji w normalnych warunkach eksploatacji.

Baterie akumulatorów powinny być wymieniane w odstępach czasu nie przekraczających zaleceń producenta baterii.

Należy dopilnować, aby po kontroli wszystkie urządzenia zostały przywrócone do stanu dozorowania.

Powinny być stosowane podane poniżej zasady konserwacji:

Obsługa codzienna:

Użytkownik i/lub właściciel powinien zapewnić, aby co dziennie było sprawdzone:

a) czy centralka sygnalizacji pożaru /CSP/ wskazuje stan dozorowania, lub czy każde odchylenie od stanu dozorowania jest odnotowane w książce eksploatacji i czy we właściwy sposób został zawiadomiony konserwator;
b) czy po każdym alarmie zarejestrowanym poprzedniego dnia podjęto odpowiednie działania;
c) czy, jeżeli instalacja była wyłączana, przeglądana lub miała wykasowaną sygnalizację, to została przywrócona do stanu dozorowania.

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.

Obsługa miesięczna:

Użytkownik i/lub właściciel powinien zapewnić, aby co najmniej raz w miesiącu:

- przeprowadzono test wskaźników optycznych w centrali (wg PN-EN 54-2:2002), a każdy fakt niesprawności jakiegoś wskaźnika został odnotowany w książce eksploatacji.

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.

Obsługa kwartalna:

Użytkownik i/lub właściciel powinien zapewnić, aby co najmniej jeden raz na każde trzy miesiące, osoba kompetentna:

a) sprawdziła wszystkie zapisy w książce eksploatacji i podjęła niezbędne działania, aby doprowadzić do prawidłowej pracy instalacji;
b) spowodowała zadziałanie, co najmniej jednej czujki lub ręcznego ostrzegacza pożarowego w każdej strefie pożarowej, w celu sprawdzenia czy CSP prawidłowo odbiera i wyświetla określone sygnały, emituje alarm akustyczny oraz uruchamia lub blokuje wszystkie inne urządzenia alarmowe i pomocnicze oraz techniczne;

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.

Obsługa roczna:

Użytkownik i/lub właściciel powinien zapewnić, aby co najmniej raz w roku, specjalista:

a) przeprowadził próby zalecane dla obsługi codziennej, miesięcznej i kwartalnej;
b) sprawdził każdą czujkę na poprawność działania zgodnie z zaleceniami producenta;
c) sprawdził stan wszystkich baterii akumulatorów rezerwowych,

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.

H) Instalacja oddymiająca.

Okresowe przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne zastosowanych w obiekcie klap i okien dachowych oddymiających należy prowadzać w zakresie i czasookresach zgodnych z zaleceniami producenta tych urządzeń, ujętych w ich dokumentacji techniczno – ruchowej lub instrukcjach eksploatacyjnych, opracowanych przez producenta, **nie rzadziej jednak niż raz w roku**.

Wszystkie wymienione czynności związane z przeglądami i konserwacją urządzeń przeciwpożarowych należy rejestrować w przeznaczonych do tego celu dokumentach eksploatacyjnych, prowadzonych oddzielnie dla każdego typu urządzenia i instalacji.

VII. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia.

1. Postanowienia ogólne.

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity w Dz. U. z 2022 poz. 2057):

Art. 9 *"Kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz jednostkę ochrony przeciwpożarowej bądź policję lub wójta albo sołtysa".*

Art. 4 ust. 1 *"Właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany w szczególności:*
7) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia."

§ 4 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia z dnia 07.06.2010 r w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r, Nr 109, poz. 719),

"Właściciele, zarządcy lub użytkownicy budynków oraz placów składowych i wiat, z wyjątkiem budynków mieszkalnych jednorodzinnych, są zobowiązani do:
- umieszczenia w miejscach widocznych wykazu telefonów alarmowych oraz instrukcji postępowania na wypadek pożaru."

2. System alarmowania i postępowania na wypadek powstania pożaru.

I. Każdy kto zauważył pożar lub inne zagrożenie lub uzyskał informację o pożarze (innym zagrożeniu) obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:

a) Użytkowników budynku-osoby znajdujące się w strefie zagrożenia, poprzez naciśnięcie najbliższego przycisku ręcznego ostrzegacza pożarowego tzw. ROP.
b) Państwową Straż Pożarną lub za pośrednictwem Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Katowicach – tel.998 lub 112.
c) Kierownika Administracyjnego Obiektu, a pod jego nieobecność jego zastępcę
nr tel.:.....
nr tel.:.....

Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:

- gdzie powstało zdarzenie - dokładny adres, nazwę obiektu,
- co się pali lub jakie jest inne zagrożenie,
- czy istnieje zagrożenie dla życia ludzi, czy są osoby ranne lub
- poszkodowane (jeżeli tak to ile osób i w jakim stanie),
- numer telefonu, z którego się mówi oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA: Odłożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że straż pożarna przyjęła zgłoszenie. Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie zgłoszenia.

W razie potrzeby (nieszczęśliwy wypadek lub awaria) alarmować:

- ✓ POGOTOWIE RATUNKOWE tel. **999** lub .....
- ✓ POLICJĘ tel. **997** lub .....
- ✓ POGOTOWIE ENERGETYCZNE tel. **991** lub .....
- ✓ POGOTOWIE WOD.-KAN. tel. **994** lub .....
- ✓ POGOTOWIE GAZOWE tel. **992** lub .....

Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy, w miarę możliwości przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy sprzętu gaśniczego. Jeżeli źródło ognia zostało zlokalizowane i ma niewielkie rozmiary, należy podjąć próbę zlikwidowania go przy pomocy gaśnic lub hydrantów wewnętrznych.
Działania gaśnicze należy prowadzić w sposób ciągły usiłując nie dopuścić do rozprzestrzenienia się pożaru, a docelowo dążyć do jego ugaszenia.
Ustala się, że akcją ratowniczo-gaśniczą do czasu przybycia pierwszej jednostki straży pożarnej kieruje użytkownik (najemca) części budynku w której doszło do zdarzenia, a pod jego nieobecność pracownik z najwyższym stanowiskiem funkcyjnym.

UWAGA: nie wolno gasić wodą urządzeń i instalacji elektrycznych będących pod napięciem!!!

W przypadkach, gdy ogień obejmuje większą powierzchnię albo całe pomieszczenie, próba gaszenia nie przynosi rezultatów, a pożar rozprzestrzenia się lub też źródło ognia nie jest ustalone a w budynku rozprzestrzenia się dym, bezzwłocznie po alarmowaniu należy opuścić budynek korzystając z dostępnych dróg ewakuacyjnych.
Budynek należy opuszczać, a następnie grupować się na zewnątrz ***(jako miejsce zbiórki dla ewakuowanych wyznacza się teren zewnętrzny od strony frontowej budynku).***

Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczej powinna pamiętać, że:

- w pierwszej kolejności ratuje się zagrożone życie ludzkie,
- należy przeciwdziałać panice wśród osób przebywających w obiekcie, wzywając do zachowania spokoju i informując o drogach ewakuacji oraz roztaczać opiekę nad potrzebującymi pomocy,
- wchodząc do pomieszczeń i stref zadymionych przyjmować pozycję pochyloną (jak najbliżej podłogi) oraz zabezpieczyć drogi oddechowe prostymi środkami (np. wilgotną chustką),
- należy wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń i stref objętych pożarem; nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem,
- należy usuwać z zasięgu ognia wszelkie materiały palne,
- nie należy otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi i okien w pomieszczeniach, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
- jednym z najważniejszych warunków jest zachowanie spokoju.

a) Alarmowania użytkowników budynku.

Wewnętrzny system alarmowania na wypadek pożaru opiera się na sygnalizatorach optyczno-akustycznych, które włączane są automatycznie z chwilą wystąpienia alarmu pożarowego II stopnia w Centrali Sygnalizacji Pożarowej lub ręcznie poprzez naciśnięcie któregokolwiek z ręcznych ostrzegaczy pożarowych w obiekcie, które również wywołują bez czasu zwłoki alarm pożarowy II stopnia w Centrali Sygnalizacji Pożarowej -przyciski oznakowane są znakiem:

b) Zadania pracowników.

W przypadku powstania pożaru, do zadań pracowników należy:

a) rozpoznanie:
- miejsca powstania pożaru,
- niebezpieczeństwa rozprzestrzeniania się ognia,
- zagrożenie wynikające z charakterystyki pożarowej obiektu,
- zagrożenie dla życia osób przebywających w pomieszczeniu objętym pożarem lub w bezpośrednim sąsiedztwie,
- zagrożenie dla mienia,

b) zaalarmowanie o powstałym zdarzeniu przełożonego, przy użyciu dostępnych środków, niezwłocznie alarmują również o pożarze jednostkę straży pożarnej w Tychach, korzystając z dostępnych środków łączności (tel. 998 lub 112 za pośrednictwem Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Katowicach)

c) usunięcie ze strefy oddziaływania ognia wszelkich materiałów palnych mogących przyczynić się do jego rozprzestrzenienia,

d) likwidacja pożaru lub ograniczenie szybkości jego rozprzestrzeniania przy użyciu dostępnych na terenie obiektu środków-gaśnic i hydrantów wewnętrznych,

e) zorganizowanie ewakuacji ludzi, dla których zaistniała sytuacja stworzyła bezpośrednie zagrożenie dla życia,

f) zorganizowanie ewakuacji szczególnie cennego mienia narażonego na bezpośrednie działania ognia i wysokich temperatur,

g) wystawienie posterunku oczekującego na przyjazd jednostek straży pożarnej współdziałanie z dowódcą przybyłych na teren akcji jednostek ratowniczych oraz, zabezpieczenie pogorzeliska po zakończonej akcji.

3. Akcja ewakuacji.

Ewakuacja to szybkie opuszczenie przez pracowników, uczniów i inne osoby przebywające na terenie budynku - pomieszczeń zagrożonych wyznaczonymi drogami i wyjściami do stref bezpiecznych.

Zakłada się, że w tym samym czasie może powstać tylko jedno źródło pożaru lub innego zagrożenia (dym, gaz, itp.). Ewakuacja może nastąpić samorzutnie po wykryciu pożaru (innego zagrożenia) lub po zarządzeniu ewakuacji.

Ewakuacja powinna obejmować wszystkie osoby przebywające w budynku, strefie zagrożenia, przy wykorzystaniu każdej z dróg ewakuacyjnych o ile nie została ona już odcięta przez płomienie lub dym.

3.1. Konieczność ewakuacji.

Konieczność przeprowadzenia ewakuacji zachodzi zawsze w następujących okolicznościach:

a) Gdy pożar lub inne miejscowe zagrożenie zdarza się w pomieszczeniu przebywania ludzi i zagraża ich bezpieczeństwu lub gdy znajduje się bezpośrednio przy drogach komunikacyjnych i wyjściach ewakuacyjnych stwarzających możliwości ich odcięcia przez ogień lub dym,
b) W przypadku powstania pożaru pomieszczeń usytuowanych w kondygnacjach piwnicznych, parteru, a zarazem brak jest możliwości jego ugaszenia w zarodku przy pomocy sprzętu gaśniczego będącego na wyposażeniu budynku,
c) W przypadku zauważenia dymu rozprzestrzeniającego się po obiekcie bez możliwości stwierdzenia jego źródła,
d) Gdy siły pomocy z zewnątrz lub straż pożarna nie mogą stawić się w czasie gwarantującym zbędność ewakuacji,
e) Gdy okoliczności pożaru, jego nasilanie się, gwałtowność rozprzestrzeniania się i zadymienie stworzyły już z chwilą ujawnienia, zagrożenia osobiste zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub zmieniająca się sytuacja wskazuje na takie niebezpieczeństwo.

Ewakuacja nie jest konieczna, a nawet nie jest wskazana, w przypadku, kiedy źródło ognia zostało zlokalizowane, obejmuje nie wielką powierzchnię, a jego likwidacja możliwa jest przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego. W takiej sytuacji konieczne jest podjęcie zdecydowanych działań gaśniczych, jednakże bez wprowadzania elementów sprzyjających panice. Decyzja ta winna być podjęta przez kierownika akcji na podstawie indywidualnej oceny sytuacji i zagrożenia.

3.2. Podstawowe zasady ewakuacji.

W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia z budynku, decyzję o podjęciu ewakuacji podejmuje użytkownik (najemca) części budynku w której doszło do zdarzenia, a pod jego nieobecność pracownik z najwyższym stanowiskiem funkcyjnym.

1) Wykładowcy/nauczyciele prowadzący zajęcia taką decyzję mogą podjąć w przypadku wystąpienia bezpośredniego zagrożenia dla nich i będących pod ich opieką uczniów, a w części biurowej bezpośrednio zagrożeni pracownicy administracyjni.
   Decyzję taką może, a nawet powinien podjąć również na podstawie własnej oceny sytuacji i stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia przebywających w obiekcie ludzi każdy z pracowników (nauczycieli, opiekunów, personelu, itp.).

2) Decyzja o zarządzeniu ewakuacji musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu (kondygnacji, budynku), a także musi określać drogi i kierunki ewakuacji.
3) Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy:
   a) niezwłocznie powiadomić wszystkich pracowników przebywających na terenie ewakuowanego odcinka o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji,
   b) kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji grup uczniów (należy przyjąć za zasadę, że każdy opiekun odpowiada za sprawne przeprowadzenie ewakuacji podległych mu w chwili alarmu osób-młodzieży), ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia,
   c) w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie; następnie należy ewakuować osoby poczynając od najwyższych kondygnacji. W pierwszej kolejności budynek opuszczają dzieci, uczniowie, osoby obce, interesanci, natomiast pracownicy powinni to uczynić dopiero po skontrolowaniu wszystkich pomieszczeń i upewnieniu się, że nikt już w nim nie pozostał. Należy dążyć do tego, aby „strumień ewakuacyjny" grup uczniów. Prowadzony był i ukierunkowany przez nauczyciela (opiekuna), w stosunku do uczniów z którymi w chwili powstania zagrożenia prowadził zajęcia.
   d) podczas ewakuacji z pomieszczeń strumień ludzi należy kierować bezpośrednio do wyjść ewakuacyjnych prowadzących z pomieszczeń na zewnątrz budynku oraz na poziome drogi ewakuacyjne (korytarze), a następnie zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne na klatki schodowe i dalej do wyjścia na zewnątrz obiektu.
   e) przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie-sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu,
   f) ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuacje mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentacji i przedmiotów. Należy wykorzystać wszystkie sprawne fizycznie osoby, nadające się do demontażu i ewakuacji mienia,
   g) po zakończeniu ewakuacji, tj. opuszczeniu budynku czy zagrożonej strefy, opiekun danej grupy osób zobowiązany jest do sprawdzenia, czy wszyscy opuścili poszczególne pomieszczenia. W razie podejrzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie, w miarę możliwości należy dokonać ponownego sprawdzenia pomieszczeń budynku, a z chwilą przybycia na miejsce akcji jednostek ratowniczych należy natychmiast zgłosić im ten fakt,
   h) w przypadku przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia krótkiej

informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki taktycznej straży pożarnej.

3.3. Przebieg ewakuacji.

1) Uruchomić sygnalizatory optyczno-akustyczne oraz ogłosić donośnym głosem sygnał alarmowy „EWAKUACJA". Przekazanie decyzji o ewakuacji należy rozpocząć od osób przebywających w najbardziej zagrożonych przez ogień lub dym pomieszczeniach. Polecenia powinny być wydawane zdecydowanie i jasno z zachowaniem spokoju i pewności siebie, co powinno wpłynąć na ograniczenie możliwości powstania paniki,
2) Otworzyć drzwi sal lekcyjnych, biur, itp. powiadamiając o charakterze zagrożenia i konieczności ewakuacji - apelować o zachowanie spokoju,
3) Określić kolejność ewakuacji z pomieszczeń i kondygnacji przy zachowaniu zasady:
   - w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie,
   - następnie należy ewakuować osoby poczynając od ostatniej kondygnacji budynku,
4) Uformować grupy ewakuacyjne na korytarzach pod opieką wykładowców, nauczycieli, opiekunów prowadzących zajęcia,
5) Wskazać słuchaczom (uczniom), osobą części administracyjnej kierunek ruchu oraz określić miejsce zbiórki (na terenie przed budynkiem od strony wejścia/wyjścia głównego),
6) Sprawdzić obecność uczniów, słuchaczy, pracowników obiektu na zbiórce przed obiektem,

Po wyprowadzeniu wszystkich z zagrożonych pomieszczeń na otwartą przestrzeń, tj. na wcześniej ustalone miejsce koncentracji, należy przeliczyć ilość ewakuowanych.

W przypadku niezgodności stanu osobowego - fakt ten należy niezwłocznie zgłosić kierownikowi akcji w celu ponownego przeszukania pomieszczeń:

- ile to możliwe, sprawdzić wszystkie pomieszczenia, czy wszyscy je opuścili,
- po zakończeniu ewakuacji osób przystąpić do ewakuacji mienia, począwszy od pomieszczeń zagrożonych pożarem, w następującej kolejności:
  - dokumentacja,
  - sprzęt elektroniczny, w tym komputerowy,
  - pomoce dydaktyczne o znacznej wartości,
  - księgozbiór,
  - pozostałe wyposażenie i sprzęt w budynku,

3.4. Wskazania ogólne dla osób organizujących ewakuację.

– Procesowi spalania towarzyszy wydzielanie się ciepła i znacznej ilości dymu, który ogranicza pole widzenia, utrudnia oddychanie i wywołuje objawy paniki,

- badania wykazały, że w pomieszczeniach zbiorowego użytkowania temperaturę niebezpieczną dla życia i zdrowia człowieka (60 - 70° C) osiąga się w czasie 3 - 10 minut od momentu powstania pożaru,
- zadymienie utrudniające orientacje i ograniczające pole widzenia występuje z reguły po kilku minutach,
- dym nie napotykając na skuteczne oddzielenia wydostaje się poza pomieszczenie objęte pożarem i wypełnia całą strefę pożarową, przy dużych kubaturach strefy pożarowej dymowi nie towarzyszy z reguły wysoka temperatura,
- w skupiskach gdzie przebywają osoby postronne dym i ogień łatwo wywołują objawy paniki ogarniającej wszystkich lub większość ewakuowanych, zmniejszając przepustowość wyjść ewakuacyjnych i tym samym szybkość ewakuacji,
- osoby objęte paniką zachowują się nieracjonalnie, nie reagują na polecenia, tratują słabszych, napierają na wyjścia ewakuacyjne, które w przypadku nieprawidłowego kierunku otwierania drzwi (do środka) blokują się uniemożliwiając wyjście,
- zdarza się, że osoba objęta paniką ignoruje oznakowania prowadzące do wyjścia ewakuacyjnego, odłącza się od grupy i podąża w innym kierunku niż należy,
- panikę należy starać się opanować poprzez perswazję, rzeczową i spokojną informacją o zagrożeniu pożarowym i zdecydowane działania ratowniczo - gaśnicze,
- przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starać się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w niższych partiach korytarzy i pomieszczeń, a drogi oddechowe należy zasłaniać wilgotną chustką, itp. - sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu poprzez silnie zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, aby nie stracić orientacji co do kierunku ruchu,
- w przypadku odcięcia dróg ruchu dla pojedynczych osób lub grup, należy niezwłocznie dostępnymi środkami, telefonicznie lub bezpośrednio głosem lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy powiadomić kierującego akcją ewakuacji,
- w przypadku przybycia jednostek PSP w trakcie akcji ewakuacyjnej, osoba kierująca jej przebiegiem jest zobowiązana do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji ratowniczo - gaśniczej, a następnie podporządkować się dowódcy przybyłej jednostki ratowniczo - gaśniczej, udzielać mu wszechstronnej pomocy i informacji.

Pracownicy /Wykładowcy/ Nauczyciele winni znać na bieżąco:
- liczbę najbliższych współpracowników przebywających aktualnie w obiekcie,
- liczbę uczniów-słuchaczy przebywających aktualnie na terenie obiektu (salach dydaktycznych),
- miejsca lokalizacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu, hydrantów wewnętrznych, gaśnic itp.
- miejsca lokalizacji hydrantów zewnętrznych.

3.5. Wskazania dla ewakuowanych.

- Zaalarmowani o zagrożeniu pożarowym winni zachować spokój i podporządkować się poleceniom organizujących ewakuację,

- jeżeli nie znamy rozkładu dróg ewakuacyjnych (korytarzy) i miejsc usytuowania wyjść ewakuacyjnych podążajmy w jednym z obranych kierunków, starając się dostrzec znaki ewakuacyjne kierujące nas do wyjścia ewakuacyjnego,
- pamiętajmy, najniższe temperatury i zadymienie panują tuż nad podłogą, odcinki o dużym zadymieniu pokonujemy czołgając się,
- zwilżenie odzieży, parasol wodny uchroni nas przed działaniem wysokich temperatur,
- produkty spalania są trujące (tlenek węgla, fosgen, chlorowodór), to najczęściej nie temperatura, ale brak tlenu, trujące substancje powalą nas z nóg, starajmy się jak najszybciej opuścić zadymioną przestrzeń.

3.6. Działania po przybyciu straży pożarnej.

Po przybyciu służb ratowniczych, osoba dotychczas kierująca działaniami ratowniczo - gaśniczymi obowiązana jest podporządkować się dowodzącemu akcją gaśniczą i poinformować go o aktualnej sytuacji, wydanych wcześniej dyspozycjach oraz przewidywanym rozwoju sytuacji.

Należy udzielić informacji dotyczących, między innymi:

- występowania zagrożenia dla życia i zdrowia osób znajdujących się w budynku,
- charakterystyki pożarowej obiektów,
- rozmieszczenia urządzeń i instalacji szczególnie zagrożonych pożarem,
- wyposażenia obiektów w urządzenia gaśnicze i systemy zabezpieczenia,
- najbliżej położonego źródła czerpania wody (lokalizacja hydrantów zewnętrznych),
- rozmieszczenie sprzętu gaśniczego,
- lokalizacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu, itp.

Obowiązek udzielenia kierującemu akcją wszelkich informacji, mogących być pomocnymi przy działaniach ratowniczych, jak również obowiązek podporządkowania się jego poleceniom, dotyczy wszystkich pracowników przebywających w budynku w czasie pożaru.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego wraz z graficznym planem powinna znajdować się w recepcji na parterze budynku, a jej sposób przechowywania powinien zapewnić możliwość natychmiastowego wykorzystania na potrzeby prowadzenia działań ratowniczych.

3.7. Zabezpieczenie pogorzeliska.

Likwidacja źródła zagrożenia i zakończenie działań ratowniczych wiąże się z koniecznością wykonania szeregu czynności mających na celu szczegółową kontrolę terenu działań w związku z możliwością wystąpienia ukrytych źródeł zagrożenia oraz jego zabezpieczenia przed możliwością ponownego ich wystąpienia. Zakres tych czynności każdorazowo określany jest przez dowódcę jednostek Państwowej Straży Pożarnej w formie protokołu przekazania miejsca działań ratowniczych. Wykonanie tego zakresu czynności stanowi obowiązek właściciela / użytkownika obiektu lub jego części lub innej osoby przyjmującej miejsce zdarzenia po zakończeniu działań przez jednostki straży pożarnej.

Właściciel obiektu/użytkownik części budynku odpowiadają za:

- zabezpieczenie miejsca pożaru, wystawienie posterunku pogorzelowego celem uniknięcia pożaru wtórnego lub nieszczęśliwego wypadku,
- przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności Policji, firmy ubezpieczeniowej lub komisji powołanej do ustalenia okoliczności i przyczyn pożaru.

VIII. Sposoby praktycznego sprawdzianu organizacji i warunków ewakuacji.

1. Uwagi ogólne.

§ 17 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719), zobowiązuje właścicieli/zarządców obiektów, **zawierających strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób będących jej stałymi użytkownikami**, do praktycznego sprawdzania, **co najmniej raz na dwa lata** organizacji oraz warunków ewakuacji.

O terminie przeprowadzenia takiego sprawdzianu, co najmniej tydzień wcześniej, powinien być powiadomiony właściwy miejscowo komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej.

W stosunku do przedmiotowego budynku jest to Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Tychach.

Zgodnie z § 17ust.2 w przypadku obiektów, w których cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa powyżej 50 użytkowników, w szczególności: szkół, przedszkoli, internatów, domów studenckich, praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji należy dokonać- co najmniej raz na rok, jednak w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników.

W związku z powyższym użytkownik (najemca) części obiektu powinien co najmniej raz na rok, jednak w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od rozpoczęcia roku szkolnego przeprowadzić praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji.

O terminie przeprowadzenia ćwiczeń należy powiadomić pisemnie Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Tychach, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

Podane poniżej zasady prowadzenia i organizacji ewakuacji ludzi mają na celu pogłębienie i utrwalenia umiejętności, zasad i nawyków dla osób wyznaczonych do organizowania i kierowania akcją ewakuacji budynku.

2. Cykliczne ćwiczebne alarmy ewakuacyjne.

Praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji ma na celu ocenę przygotowania obiektu do sytuacji rzeczywistego zagrożenia. Należy je przeprowadzać w czasie, gdy obiekt normalnie funkcjonuje, a na jego terenie przebywa pełna, wynikająca z codziennej eksploatacji liczba ludzi.

Przebieg samej ewakuacji powinien odbywać się zgodnie z ustaleniami zawartymi w przedmiotowej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

3. Jak przygotować ćwiczenia.

Właściwe przygotowanie ćwiczenia wymaga powołania zespołu osób, którego część podczas przeprowadzania ćwiczenia otrzyma funkcje obserwatorów (używając terminologii wojskowej - tzw. rozjemców), dlatego wskazane jest, aby w miarę możliwości byli to pracownicy związani na co dzień z obsługą infrastruktury obiektu. Obserwatorom przydzielamy ściśle określone obszary obiektu, w których pełnić będą wyznaczoną rolę. Ponadto w skład zespołu, oprócz osób reprezentujących kierownictwo, powinni wejść: szef ochrony, elektryk oraz pracownik (lub pracownicy) odpowiedzialny za sprawy bhp, przeciwpożarowe i obrony cywilnej. Tym ostatnim osobom nie należy przydzielać żadnych innych funkcji niż te, które wynikają z ich zakresu czynności.

Ponieważ w obiekcie przebywa na co dzień duża liczba ludzi, mogą przebywać w nim osoby nie będące stałymi użytkownikami oraz osoby niepełnosprawne, wskazane jest również zapewnienie zabezpieczenia medycznego ćwiczeń.

4. Zadania obserwatorów.

Bezpośrednio przed planowanym rozpoczęciem ćwiczenia obserwatorzy (rozjemcy) powinni udać się do wyznaczonych wcześniej punktów i od momentu ogłoszenia alarmu dokładnie monitorować rozwój wydarzeń.

Obserwatorzy powinni zwrócić uwagę na następujące elementy ćwiczenia:

- czy sygnał o ewakuacji dotarł do wszystkich ludzi przebywających w monitorowanym przez nich obszarze,
- czy wszyscy pracownicy natychmiast przerwali pracę i rozpoczęli ewakuację,
- czy ewakuacja odbywała się zgodnie z wyznaczonymi drogami i kierunkami

Ponadto obserwatorzy powinni:

- odnotować czas, w jakim opuszczono monitorowany przez nich obszar,
- odnotować wszelkie zauważone nieprawidłowości,
- sporządzić wykaz osób, które nie zastosowały się do polecenia ewakuacji, przystąpiły do niej w sposób opieszały lub w jakikolwiek sposób tę ewakuację utrudniały lub zakłócały.

Osoby, które nie opuściły budynku mimo ogłoszenia jego ewakuacji albo czyniły to w sposób opieszały lub w jakikolwiek sposób tę ewakuację utrudniały lub zakłócały, powinny złożyć wyczerpujące wyjaśnienie o powodach swojego postępowania. W przypadku, gdy wyjaśnienia te nie mają żadnej racjonalnej podstawy, w stosunku do takich osób powinny być wyciągnięte surowe konsekwencje.

5.Dokumentacja ćwiczeń.

Praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji jest obowiązkiem wynikającym z cytowanego Rozporządzenia MSWiA z 2010r. dlatego właściciel / zarządca budynku powinien właściwie udokumentować fakt przeprowadzenia takiego ćwiczenia.

Właściwa dokumentacja stanowić będzie cenny materiał porównawczy przy ocenie podobnych ćwiczeń prowadzonych w przyszłości i powinna zawierać:

- datę i godzinę przeprowadzonego ćwiczenia ewakuacyjnego,
- informację o sposobie ogłoszenia alarmu ewakuacyjnego,
- liczbę ewakuowanych osób wraz ze wskazaniem, jaki ta liczba stanowi stosunek procentowy do pełnej, zakładanej liczby osób przebywających w obiekcie,
- czas ewakuacji poszczególnych kondygnacji (lub innych obszarów bądź stref, na które podzielony jest obiekt),
- czas ewakuacji całego obiektu mierzony od momentu ogłoszenia alarmu do chwili opuszczenia budynku przez główne strumienie ludzi,
- całkowity czas ewakuacji całego obiektu mierzony od momentu ogłoszenia alarmu do chwili opuszczenia go przez wszystkich użytkowników (z wyjątkiem osób prowadzących ćwiczenie),
- wnioski podsumowujące ćwiczenie, obejmujące min.:
  - ocenę drożności i równomierności rozłożenia natężenia strumieni ludzi na głównych drogach ewakuacyjnych, zasięg słyszalności środków technicznych użytych do ogłaszania alarmu, ocenę skuteczności ogłaszanego alarmu, ocenę stanu zadziałania wszystkich związanych z ćwiczeniem urządzeń technicznych,
  - wszystkie zauważone nieprawidłowości, jeżeli takie wystąpiły,
  - zamierzenia, które należy przedsięwziąć, aby wyeliminować stwierdzone nieprawidłowości, a tym samym poprawić warunki ewakuacji ludzi z obiektu,
  - kopię pisma adresowanego do Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Tychach, w którym zgłoszono zamiar przeprowadzenia ćwiczeń.

IX. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Przed rozpoczęciem prac związanych z użyciem ognia otwartego lub narzędzi takich jak szlifierka kątowa i inne mogące emitować podczas pracy iskry krzesane, zdolne do zapalenia palnych materiałów znajdujących się w pobliżu miejsca wykonywania prac, należy przeprowadzić dokładną kontrolę stanu bezpieczeństwa pożarowego całego obszaru, na którym prowadzone prace stwarzają zagrożenie pożarowe.

Kontrola ta ma na celu rozpoznanie istniejących zagrożeń i usunięcie lub odpowiednie zabezpieczenie wszelkich palnych materiałów znajdujących się w pobliżu miejsca planowanych prac.

Poniżej przedstawia się wzorcową instrukcję postępowania określającą procedury w zakresie zabezpieczania prac pożarowo niebezpiecznych.

1. Charakterystyka prac pożarowo niebezpiecznych.

Prace pożarowo niebezpieczne są to prace prowadzone przy użyciu ognia otwartego jak spawanie, zgrzewania, lutowanie, cięcie przy użyciu palników, szlifierek kątowych oraz wszelkiego rodzaju czynności konserwacyjne, naprawcze lub remontowe prowadzone przy użyciu materiałów niebezpiecznych pożarowo, a także prace w strefach zagrożenia wybuchem lub na urządzeniach i instalacjach z gazami palnymi, cieczami łatwo zapalnymi, jeżeli w trakcie prowadzonych prac istnieje prawdopodobieństwo zainicjowania pożaru lub wybuchu.

2. Obowiązki użytkownika obiektu.

Szczegółowe zasady zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych, jak również warunki uzyskania zezwolenia na ich przeprowadzenie określa zarządzający obiektem.

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo, zarządzający obiektem wraz z użytkownikiem tej części budynku, gdzie prowadzone będą prace oraz wykonawca robót jest obowiązany:

- ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane,
- ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
- wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy,
- zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

3. Zasady zabezpieczania przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych.

Przy wykonywaniu prac należy przestrzegać następujących zasad:

- zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych;
- prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
- mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru;
- po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane, oraz rejony przyległe;
- używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

4. Rodzaj przedsięwzięć mających na celu nie dopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

4.1 Przygotowanie budynku i pomieszczeń do prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych.

Przygotowując budynki lub pomieszczenia do prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych należy zwrócić uwagę na następujące elementy:

- budynki, pomieszczenia lub miejsca, w których mają odbywać się prace niebezpieczne pożarowo, należy oczyścić z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
- palne przedmioty lub niepalne w opakowaniach palnych należy odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac celem uniemożliwienia zainicjowania pożaru od spadających iskier,
- jeżeli warunek, o którym wyżej mowa nie może być spełniony, wszystkie urządzenia lub materiały palne należy zabezpieczyć przed działaniem rozprysków przez osłonięcie, np. kocami gaśniczymi, azbestowymi, arkuszami blach, tekturą azbestową lub w inny skuteczny sposób,
- przed przystąpieniem do prac należy sprawdzić, czy w sąsiednich pomieszczeniach nie znajdują się materiały lub przedmioty mogące ulec zapaleniu wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków,
- jeżeli w pobliżu miejsca spawania znajdują się otwory przelotowe, instalacyjne, kablowe itp., należy je uszczelnić materiałami niepalnymi, celem niedopuszczenia do przenikania rozprysków do sąsiednich pomieszczeń bądź na inne kondygnacje,
- wszelkie kable, przewody elektryczne, gazowe oraz instalacyjne z izolacją palną powinny być zabezpieczone przed rozpryskami i uszkodzeniami mechanicznymi,
- wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo w pomieszczeniach, w których tego samego dnia wykonano prace malarskie lub inne przy użyciu substancji łatwo zapalnych jest niedozwolone.

W miejscach dokonywania prac należy przygotować między innymi:

- pojemniki metalowe wypełnione wodą na odpadki,

- materiały izolacyjne i osłaniające niezbędne do zabezpieczenia prac,
- podręczny sprzęt gaśniczy.

4.2. Postępowanie po zakończeniu prac.

Po zakończeniu prac w budynku, pomieszczeniu należy przeprowadzić dokładną kontrolę w miejscu ich prowadzenia i pomieszczeniach sąsiednich, celem stwierdzenia:

- czy nie pozostawiono tlących lub żarzących się cząsteczek na stanowisku pracy, jego otoczeniu lub w pomieszczeniach przyległych,
- czy nie występują oznaki tlenia się materiałów bądź inne wskazujące na możliwości zaistnienia pożaru,
- czy został zdemontowany sprzęt, wyłączony ze źródeł zasilania i dostatecznie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.

Wyniki kontroli, powinny być odnotowane w książce kontroli prac spawalniczych, którą należy prowadzić zgodnie z załączonym wzorem.

4.3. Dokumentowanie prac pożarowo niebezpiecznych.

Przed przystąpieniem do prac spawalniczych, niezależnie od spełnienia wcześniej określonych warunków należy:

- dokonać komisyjnie oceny zagrożenia pożarowego oraz określić niezbędne wymagania przeciwpożarowe mające na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru albo wybuchu,
- sporządzić protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac spawalniczych wg wzoru, zał. Nr 2,
- po zakończeniu zaleconych zabezpieczeń wydać pisemne zezwolenie na przeprowadzenie prac spawalniczych wg wzoru, zał. nr 3.

W trakcie ustalania wymagań przeciwpożarowych, należy zwrócić uwagę na następujące zagadnienia:

- właściwości pożarowe składowanych, stosowanych materiałów oraz sposób i miejsce usunięcia ich poza budynek,
- usunięcie wszelkich zanieczyszczeń substancjami łatwo zapalnymi występującymi w danym budynku lub pomieszczeniu na posadzkach, ścianach elementach konstrukcyjnych albo instalacjach,
- właściwe zabezpieczenie przed przedostaniem się rozprysków do tych miejsc i urządzeń, z których ze względów technicznych nie można usunąć materiałów palnych,
- sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń sąsiadujących z tymi, w których prowadzone są prace pożarowo niebezpieczne.

W odniesieniu do budynku przyjmuje się następujące ustalenia:

- protokół dotyczący zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych podpisują, zarządzający budynkiem lub osoba przez niego upoważniona, wykonawca prac, użytkownik tej części budynku gdzie będą prowadzone prace,
- zezwolenie na wykonanie robót podpisuje zarządca budynku lub osoba przez niego upoważniona,
- wykonawca przed rozpoczęciem robót informuje bezpośredniego użytkownika o zamiarze przystąpienia do prac pożarowo niebezpiecznych, okazując podpisane zezwolenie,
- użytkownik parafuje zezwolenie, potwierdzając fakt zapoznania się z warunkami zezwolenia,
- wykonawca robót po zakończeniu pracy i sprawdzeniu miejsca gdzie prowadzone były prace informuje o niniejszym użytkownika,
- kontrolę miejsca prowadzenia prac po 2, 4 i 8 godzinach od ich zakończenia, przeprowadza pracownik wytypowany przez właściciela / zarządcę budynku,

Praktyka dowodzi, że pożary, których przyczyn należy szukać w nieprawidłowym sposobie prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych, powstają najczęściej w obiektach gdzie prace wykonywane są doraźnie, systemem zleconym, przez firmy obce, dlatego uczestniczenie w przygotowaniu zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych, przedstawicieli zarządzającego obiektem i użytkownika danej części budynku, jest bardzo istotnym elementem procedury zabezpieczenia prac.

Należy przy tym mieć świadomość, że nawet najlepiej zabezpieczone prace pożarowo niebezpieczne niosą ryzyko zainicjowania pożaru i związanym z tym zagrożeń dla osób przebywających w budynku.

Wskazanym jest, aby książka kontroli prac pożarowo – niebezpiecznych (według wzory określonego w załączniku nr 1 niniejszej instrukcji), w której obligatoryjnie powinny być odnotowywane wszystkie tego typu prace realizowane w budynku, znajdowała się w recepcji na parterze obiektu.

X. Przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.

Charakterystyczne dla budynków jest szybkie przemieszczanie się dymów i gazów pożarowych, stwarza to szereg nieznanych wcześniej przeszkód dla działań zmierzających do zapewnienia odpowiedniego stopnia ochrony ludziom (przebywającym w obiektach tego typu). Analizując przyczyny i przebieg dotychczasowych pożarów zaistniałych w budynkach biurowych w kraju i na świecie, łatwo się przekonać, że przyczyną większości ofiar śmiertelnych w nich notowanych, byty zatrucia toksycznymi gazami wydzielającymi się podczas pożaru.

W budynkach tego typu, źródłem pożaru są materiały palne stanowiące wyposażenie biur (meble), materiały dekoracyjne - tekstylne (firanki, zasłony) oraz urządzenia biurowe takie jak komputery, drukarki, itp. Natomiast zagrożenie wybuchem związane może być z eksploatacją urządzeń grzewczych, gazowych, które wykorzystywane są do dogrzewania pomieszczeń biurowych, archiwów i magazynów.

1. Przyczyny powstawania pożarów.

W ujęciu statystycznym do potencjalnych przyczyn powstania pożaru zaliczyć należy:

- nie przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i używanie ognia otwartego w miejscach, gdzie zakaz taki obowiązuje z uwagi na niebezpieczeństwo zaprószenia ognia,
- nieostrożne, niezgodne ze wskazaniem producenta posługiwanie się wszelkiego rodzaju odbiornikami energii elektrycznej jak grzałki, termowentylatory, promienniki itp.
- korzystanie z uszkodzonych instalacji i urządzeń elektrycznych,
- niewłaściwe stosowanie płynów łatwo zapalnych podczas prac remontowo-konserwacyjnych,
- nieprzestrzeganie reżimów technologicznych i zasad właściwego magazynowania w zakładach,
- brak właściwego zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych,
- podpalenia.

2. Drogi i przyczyny rozprzestrzeniania się pożarów.

Skala zniszczeń i szkód spowodowanych pożarem związana jest z możliwością jego rozprzestrzeniania się.

O powyższym decyduje:

- ilość i rodzaj materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu (strefie pożarowej) w której nastąpiło zaprószenie ognia,
- czas swobodnego rozwoju pożaru tj. okres od momentu powstania pożaru do jego zauważenia i podjęcia działań gaśniczych,
- brak wyposażenia obiektu w odpowiednią ilość i rodzaj sprzętu gaśniczego,
- brak przeszkolenia załogi i znajomości zasad postępowania na wypadek pożaru,
- niesprawne środki łączności i alarmowania,
- nie efektywne działania ratowniczo - gaśnicze spowodowane między innymi:
  - utrudnionym dojazdem i dostępem do obiektu,
  - niedostatecznym zaopatrzeniem wodnym,
  - brakiem współdziałania pomiędzy dowodzącym jednostkami interwencyjnymi, a zarządzającym obiektem.

3. Elementy zagrożenia wybuchem.

W toku realizowanej działalności nie przewiduje się występowania stałych stref zagrożenia wybuchem. Ewentualne zagrożenie wybuchem możliwe jest jednak podczas:

- eksploatacji przenośnych, gazowych urządzeń grzewczych,
- prowadzenia na terenie budynku prac z użyciem palnych gazów (gaz ziemny, acetylen,LPG, wodór).

XI. Zasady zapobiegania pożarom.

1. Zasady ogólne.

Budynek dydaktyczno-administracyjny w Tychach przy al. Niepodległości 32 należy użytkować zgodnie z założeniami zawartymi w projektach budowlanych. Wszelkich zmian w zakresie zagospodarowania i przeznaczenia budynku lub jego części dokonywać można wyłącznie pod warunkiem spełnienia wszystkich wymagań ochrony przeciwpożarowej i przepisów prawa budowlanego, których zakres wynika z obowiązujących przepisów wykonawczych. Każda koncepcja zmiany zagospodarowania obiektu i sposobu użytkowania pomieszczeń, zmiany wpływająca na zagrożenie pożarowe, warunki ewakuacyjne itp. winny zostać określone przez projektanta w odnośnej dokumentacji projektowej, uzyskać pozytywną opinię rzeczoznawcy ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz uzyskać stosowne zatwierdzenia i pozwolenia właściwych organów administracji architektoniczno – budowlanej i nadzoru budowlanego. Dotyczy to przede wszystkim adaptacji i zmian ingerujących w układ komunikacyjny obiektu, zmian technologicznych i sposobu użytkowania pomieszczeń, a także innych z uwagi na możliwość ograniczenia poprzez dokonane zmiany skuteczności zastosowanych w nim systemów zabezpieczających, w tym przeciwpożarowych.

Niedopuszczalne jest samowolne wprowadzanie jakichkolwiek zmian w wyposażeniu technicznym.

Zabrania się korzystania z uszkodzonych urządzeń i instalacji.

Wszelkie zauważone usterki należy niezwłocznie zgłaszać właścicielowi/zarządcy budynku.

2. Organizacja ochrony przeciwpożarowej.

2.1. Struktura.

W przedmiotowym budynku za całokształt zagadnień związanych z bezpieczeństwem przeciwpożarowym odpowiada Kierownik Administracyjny.

W ograniczonym zakresie, określonym np. w umowie najmu/dzierżawy lokalu lub innej umowie cywilnoprawnej, użytkownik odpowiedzialny jest za zabezpieczenie danego lokalu/części obiektu przed bezpośrednimi i pośrednimi skutkami pożaru lub innego miejscowego zagrożenia i odpowiada on za zapewnienie bezpieczeństwa osób w nim przebywających.

2.2. Zakres zadań i obowiązków

Właściciel/zarządca/użytkownik obiektu zapewniając ochronę przeciwpożarową zobowiązany jest do przestrzegania zadań i obowiązków wynikających z Ustawy o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity w Dz. U. z 2021 poz. 869 z póź. zm.), a w szczególności:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,

- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Ponadto zobowiązany jest do wdrożenia zadań i obowiązków wynikających z Rozdziału 2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r, Nr 109, poz. 719).

W obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, a w szczególności:

- używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon występujących materiałów:
  - w strefie zagrożenia wybuchem, z wyjątkiem urządzeń przeznaczonych do tego celu,
  - w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
  - w miejscach występowania innych materiałów palnych, określonych przez właściciela lub zarządcę i oznakowanych zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa,
- użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikającej z przepisów prawa budowlanego, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia,
- garażowanie pojazdów silnikowych w obiektach i pomieszczeniach nieprzeznaczonych do tego celu, jeżeli nie opróżniono zbiornika paliwa pojazdu i nie odłączono na stałe zasilania akumulatorowego pojazdu,
- rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze,
- rozpalanie ognia, wysypywanie gorącego popiołu i żużla lub wypalanie wierzchniej warstwy gleby i traw, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów,
- składowanie poza budynkami, w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki, materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu,
- użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta,
- przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wnętrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
  - urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100°C),

- linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V,
- stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki,
- instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem,
- składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości,
- zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
- lokalizowanie elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych,
- uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
  - gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
  - źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
  - wyjść ewakuacyjnych,
  - wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.

Właściciele, zarządcy i użytkownicy budynków oraz placów składowych i wiat, z wyjątkiem budynków mieszkalnych jednorodzinnych:

- utrzymują urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej,
- wyposażają obiekty, zgodnie z wymaganiami przepisów techniczno-budowlanych, w przeciwpożarowe wyłączniki prądu;
- umieszczają w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych;
- oznakowują, znakami zgodnymi z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa:
  - drogi ewakuacyjne oraz pomieszczenia, w których w myśl przepisów techniczno-budowlanych wymagane są co najmniej 2 wyjścia ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
  - miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
  - miejsca usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
  - miejsca usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu, kurków głównych instalacji gazowej oraz materiałów niebezpiecznych pożarowo,
  - pomieszczenia, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo,
  - miejsca zbiórki do ewakuacji, miejsca lokalizacji kluczy do wyjść ewakuacyjnych,
- składowanie materiałów palnych pod ścianami obiektu związanych z jego funkcją, z wyjątkiem materiałów niebezpiecznych pożarowo, jest dopuszczalne pod warunkiem:
  - nie przekroczenia maksymalnej powierzchni strefy pożarowej, określonej dla tego obiektu;
  - zachowania dostępu do obiektu na wypadek działań ratowniczych;

- nienaruszenia minimalnej odległości od obiektów sąsiednich, wymaganej z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe.

- utrzymują drogi pożarowe w stanie umożliwiającym wykorzystanie tych dróg przez pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej, zgodnie z warunkami określonymi w przepisach dotyczących przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych,
- opracowują instrukcje bezpieczeństwa pożarowego.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

W zakresie technicznych warunków ewakuacji właściciel obiektu zobowiązany jest do nadzorowania zastosowanych rozwiązań zapewniających spełnienie wymagań bezpieczeństwa w sposób określony w przepisach techniczno - budowlanych.

Wszelkie zmiany związane, z liczbą przebywających w budynku osób, funkcją poszczególnych pomieszczeń, warunkami budowlanymi i instalacyjnymi, winny uwzględniać m.in.:

- zapewnienie dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych,
- zachowanie dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych,
- zapewnienie bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzieleń dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń,
- zapewnienie oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) oraz przeszkodowego w obiektach, w których jest ono niezbędne do ewakuacji ludzi.

2.3. Sprawowanie kontroli wewnętrznej obiektu.

Wszystkie obiekty powinny być okresowo kontrolowane w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa, którego głównym celem jest bezpieczeństwo ludzi i mienia.

<u>Zakres kontroli w obiekcie powinien obejmować w szczególności:</u>

- sprawdzenie "drożności" dróg ewakuacyjnych (możliwości otwarcia drzwi ewakuacyjnych i dostępu do nich, brak materiałów palnych i innych, które mogłyby ograniczyć poruszanie się)
- sprawdzenie prawidłowości i widoczności oznakowania wyjść ewakuacyjnych,
- sprawdzenie, czy w miejscach nieprzewidzianych do tego celu składuje się materiały palne, w tym odpady,
- sprawdzenie dostępu do wyłączników, zasuw, zaworów istotnych dla bezpieczeństwa obiektu oraz tablic sterowniczych i rozdzielczych,
- sprawdzenie hydrantów wewnętrznych i stanowisk ze sprzętem gaśniczym.

Kontrole prowadzi osoba wskazana przez zarządzającego obiektem.
Kwalifikacje osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej określa Art. 4 ust. 2a i 2b Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej [1].

XII. Sposoby zaznajamiania pracowników z treścią instrukcji oraz przepisami przeciwpożarowymi.

Art.4 ust. 1 Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r o ochronie przeciwpożarowej (tj. w Dz. U. z 2022 poz. 2057 z pożn. zm.) – *„Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarowa obowiązany jest w szczególności:*
4) zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi".

Kwalifikacje osób upoważnionych do prowadzenia szkoleń o tematyce przeciwpożarowej określa Art. 4 ust. 2a i 2b wyżej wymienionej ustawy.

1. Organizacja szkolenia przeciwpożarowego.

Zgodnie z Ustawą z dnia 24.08.1991r. o ochronie przeciwpożarowej wszyscy pracownicy winni być zapoznani z przepisami przeciwpożarowymi, zasadami zabezpieczenia budynku oraz zasadami postępowania na wypadek pożaru.

Pracownicy oraz dzierżawcy lokali w budynku powinni być zaznajomieni z podstawowymi przepisami przeciwpożarowymi, a zwłaszcza z zasadami postępowania na wypadek pożaru oraz organizacją ewakuacji. Odpowiedzialnymi za przeszkolenie wszystkich osób zatrudnionych w obiekcie są:

- Właściciel/zarządca w stosunku do swoich pracowników oraz do kierowników/właścicieli podmiotów użytkujących poszczególne części obiektu,
- Kierownicy/właściciele/dzierżawcy podmiotów użytkujących i wynajmujących poszczególne części obiektu, w odniesieniu do zatrudnionych pracowników.

Obowiązujące formy szkolenia to:

- szkolenie podstawowe,
- szkolenie okresowe.

Szkoleniu podstawowemu poddawany winien być każdy pracownik bezpośrednio po przyjęciu do pracy. Osoba szkolona potwierdza fakt przeszkolenia podpisaniem stosownego oświadczenia, które włączyć należy do jego akt osobowych. Podstawą szkolenia winna być Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego.

Szczegółowy zakres tematyczny i czas szkolenia należy całkowicie dostosować do występujących w obiekcie warunków i rozwiązań technicznych.

Oddzielny zakres programowy szkolenia należy przewidzieć dla pracowników firm obcych wykonujących prace na terenie przedmiotowego obiektu, zwłaszcza realizujących prace o charakterze remontowym i konserwacyjnym. Program i zasady szkolenia należy określać indywidualnie w poszczególnych przypadkach.

Kwalifikacje osób upoważnionych do prowadzenia szkoleń o tematyce przeciwpożarowej określa art. 4 ust. 2 b ustawy o ochronie przeciwpożarowej[1] – osoby te powinny posiadać co najmniej wykształcenie średnie i ukończone szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej lub mieć tytuł zawodowy technika pożarnictwa lub uzyskać uznanie kwalifikacji do wykonywanie zawodu technika pożarnictwa w toku postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub w Konfederacji Szwajcarskiej kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego – technika pożarnictwa.

2. Dokumentowanie szkoleń.

Każde szkolenie winno być odpowiednio udokumentowane.
Integralną częścią szkolenia jest praktyczny pokaż użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.
Dokumentacja szkolenia winna zawierać:

- program szkolenia,
- listę obecności uczestników,
- zaświadczenie o kwalifikacjach prowadzącego szkolenie,
- oświadczenie pracownika o zapoznaniu się z przepisami przeciwpożarowymi (wzór w załączniku nr 4 niniejszej instrukcji),
- kopię zaświadczenia wydanego uczestnikom kursu.

Załącznik nr 1

KSIĄŻKA KONTROLI PRAC POŻAROWO-NIEBEZPIECZNYCH

Lp.	Nazwa budynku (pomieszczenia), w którym wykonano prace pożarowo-niebezpieczne	Data i godzina rozpoczęcia prac pożarowo-niebezpiecznych - nr zezwolenia	Data i godzina zakończenia prac pożarowo-niebezpiecznych	Data i godzina przeprowadzenia kontroli po zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych	Imię i nazwisko osoby prowadzającej kontrolę
1	2	3	4	5	6

Załącznik nr 2

PROTOKÓŁ
ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOŻAROWEGO
PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

1. Nazwa i określenie budynku - pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie prac pożarowo niebezpiecznych .....
.....

2. Zagrożenie wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku lub pomieszczeniu .....
.....

3. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac pożarowo niebezpiecznych .....
.....

4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku , pomieszczenia stanowiska, urządzenia itp. na okres wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych .....
.....
.....

5. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych
.....
.....

6. Środki i sposoby alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w przypadku zaistnienia pożaru
.....
.....

7. Osoba odpowiedzialna za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego planowanych prac pożarowo niebezpiecznych.....
.....

8. Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych.....
.....

9. Osoba zobowiązana do przeprowadzenia kontroli rejonu po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych.....
.....

Podpisy członków komisji:

.....
(właściciel /zarządca)

.....
(wykonawca robót)

Załącznik nr 3

ZEZWOLENIE
NA PRZEPROWADZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

1. Miejsce pracy.....

2. Rodzaj pracy.....

3. Czas pracy, dnia ..... od godz. ..... do godz. .....

4. Zagrożenie pożarowo-wybuchowe w miejscu pracy .....
.....

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością powstania pożaru .....
.....

6. Przeciwpożarowe środki zabezpieczenia .....
.....

7. Sposób wykonania pracy .....

8. Odpowiedzialni za przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenia toku prac pożarowo niebezpiecznych .....
.....

9. Zezwalam na rozpoczęcie robót
.....
(podpis właściciel/zarządca)

Załącznik Nr 4

WZÓR OŚWIADCZENIA

Tychy, dnia .....

.....

Imię i nazwisko

.....

stanowisko

OŚWIADCZENIE NR ...

/o przeszkoleniu przeciwpożarowym/

Oświadczam, że zostałem/am przeszkolony/a w zakresie ochrony przeciwpożarowej w Budynku Dydaktyczno – Administracyjnym w Tychach przy al. Niepodległości 32, a w szczególności znane mi są:

- wymagania ochrony przeciwpożarowej obowiązujące w budynku,
- postanowienia zawarte w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
- zasady i sposoby zapobiegania powstania i rozprzestrzeniania się pożaru,
- zasady alarmowania straży pożarnej,
- zasady postępowania na wypadek pożaru i prowadzenia ewakuacji,
- zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych w obiekcie.

"Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego" przyjmuję do wiadomości i zobowiązuje się przestrzegać jej postanowień.

.....

(podpis pracownika)

.....

(podpis przyjmującego oświadczenie)

Załącznik nr 5 do Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego budynku dydaktyczno-administracyjnego w Tychach przy Al. Niepodległości 32

Tychy, dnia .....

OŚWIADCZENIE

o zapoznaniu się z „Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego" obowiązującą na budynku dydaktyczno - administracyjnym w Tychach przy Al. Niepodległości 32.

Ja niżej podpisany/a jako Najemca..... ..... oświadczam, że znane mi są postanowienia zawarte w Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego budynku dydaktyczno – administracyjnym w Tychach przy Al. Niepodległości 32 i zobowiązuje się do ich przestrzegania.

Potwierdzam, że zapoznałem z wyżej wymienioną instrukcją wszystkich swoich zatrudnionych pracowników oraz innych podmiotów wykonujących pracę na rzecz Najemcy oraz zobowiązałem ich do jej przestrzegania.

Powyższe zasady przyjmuję do wiadomości i ścisłego przestrzegania.

.....

(podpis Najemcy)

.....

(podpis przyjmującego oświadczenie)

Tychy, dnia .....

Załącznik nr 6

Znaki bezpieczeństwa Ewakuacyjne PN EN ISO 7010:2011	
	Numer referencyjny: E001 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Wyjście ewakuacyjne (lewostronne) Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką (E005, E006)
	Numer referencyjny: E002 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Wyjście ewakuacyjne (prawostronne) Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką (E005, E006)
	Numer referencyjny: E005 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Strzałka kierunek ewakuacji Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90st. w stosunku do pionu. Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający. Przykłady stosowania znaku:
	Numer referencyjny: E006 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Strzałka o nachyleniu 45st. kierunek ewakuacji Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kata 90st. w stosunku do 45st. Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający. Przykłady stosowania znaku:
	Numer referencyjny: E007 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Miejsce zbiórki do ewakuacji Funkcja: Oznaczenie bezpiecznego punktu zbiórki do ewakuacji
	Numer referencyjny: E024 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Miejsce zbiórki do ewakuacji dla inwalidów Funkcja: Wskazuje lokalizację tymczasowej strefy bezpieczeństwa (kryjówki) dla oczekujących pomocy, którzy nie mogą korzystać ze schodów w przypadku ewakuacji
	Numer referencyjny: E016 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Okno ewakuacyjne z drabiną ewakuacyjną Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne z zamontowaną drabiną
	Numer referencyjny: E017 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Okno ewakuacyjne Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne, dzięki któremu służby ratunkowe mogą ratować ludzi za pomocą drabiny

	Znaki Środków Ewakuacji PN EN ISO 7010:2011
	Numer referencyjny: E008 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Stłuc aby uzyskać dostęp Funkcja: Oznaczenie pokrywy, którą należy stłuc w celu uzyskania dostępu do klucza otwierającego wyjście ewakuacyjne
	Numer referencyjny: E018 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przekręcić aby otworzyć Funkcja: Informuje, iż należy przekręcić klamkę drzwi bezpieczeństwa w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły
	Numer referencyjny: E019 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przekręcić aby otworzyć Funkcja: Informuje, iż należy przekręcić klamkę drzwi bezpieczeństwa w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły
	Numer referencyjny: E022 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Pchać aby otworzyć drzwi (lewe) Funkcja: Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na lewo
	Numer referencyjny: E023 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Pchać aby otworzyć drzwi (prawe) Funkcja: Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na prawo
	Numer referencyjny: E033 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przesuń drzwi w prawo aby otworzyć Funkcja: Wskazuje kierunek, w którym otwierają się drzwi przesuwne
	Numer referencyjny: E034 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przesuń drzwi w lewo aby otworzyć Funkcja: Wskazuje kierunek, w którym otwierają się drzwi przesuwne
	Numer referencyjny: E057 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Drzwi otwierają się przez pociągnięcie z lewej strony Funkcja: Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z lewej strony
	Numer referencyjny: E058 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Drzwi otwierają się przez pociągnięcie z prawej strony Funkcja: Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z prawej strony
	Numer referencyjny: E059 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Drabina ewakuacyjna Funkcja: Wskazuje lokalizację trwale umocowanej drabiny ewakuacyjnej

	Znaki Środków Ewakuacji PN EN ISO 7010:2011
	Numer referencyjny: E003 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Pierwsza pomoc medyczna Funkcja: Oznaczenie lokalizacji sprzętu lub zaplecza pierwszej pomocy Zastosowanie: Oznakowanie bezpieczeństwa. Instrukcje bezpieczeństwa i napisy.
	Numer referencyjny: E004 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Telefon alarmowy Funkcja: Do wzywania pierwszej pomocy lub ratunku Zastosowanie: Oznakowanie bezpieczeństwa. Instrukcje bezpieczeństwa i napisy.
	Numer referencyjny: E009 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Lekarz Funkcja: Wskazuje miejsce, gdzie w nagłych wypadkach można znaleźć lekarza
	Numer referencyjny: E010 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Defibrylator (AED) Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się automatyczny defibrylator zewnętrzny
	Numer referencyjny: E011 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Prysznic do przemywania oczu Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic do przemywania oczu
	Numer referencyjny: E012 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Prysznic bezpieczeństwa Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic bezpieczeństwa.
	Numer referencyjny: E013 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Nosze Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajdują się nosze
	Numer referencyjny: E027 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Walizka medyczna Funkcja: Wskazuje lokalizację walizki medycznej
	Numer referencyjny: E028 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Resuscytator z tlenem Funkcja: Wskazuje lokalizację resuscytatora tlenu
	Numer referencyjny: E028 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Aparat oddechowy Funkcja: Wskazuje lokalizację aparatu oddechowego

	ZNAKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ PN EN ISO7010:2011
	Numer referencyjny: F001 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Gaśnica Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się gaśnica Symbole pokrewne: F003, F002, F004, F005, F006, F008, F009, F010, F011, F012, F013, F014, F015
	Numer referencyjny: F002 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Hydrant wewnętrzny Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się wąż pożarniczy Symbole pokrewne: F001, F003, F004, F005, F006, F008, F009, F010, F011, F012, F013, F014, F015
	Numer referencyjny: F003 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Drabina pożarowa Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się drabina, którą można używać wyłącznie do gaszenia pożaru Symbole pokrewne: F001, F002, F004, F005, F006, F008, F009, F010, F011, F012, F013, F014, F015, E059
	Numer referencyjny: F004 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Zestaw sprzętu ochrony przeciwpożarowej Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się sprzęt pożarniczy Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F005, F006, F008, F009, F010, F011, F012, F013, F014, F015
	Numer referencyjny: F005 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Alarm pożarowy Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się przycisk alarmowy Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F006, F004, E031, F008, F009, F010, F011, F012, F013, F014, F015
	Numer referencyjny: F006 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Telefon alarmowania pożarowego Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się telefon alarmowy Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F006, F004, E031, F008, F009, F010, F011, F012, F013, F014, F015
	Numer referencyjny: F008 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Instalacja gaszenia gazem Funkcja: Wskazuje lokalizację stałej baterii gaśniczej Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F004, F005, F006, F009, F010, F011, F012, F013, F014, F015
	Numer referencyjny: F009 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Wózek gaśniczy Funkcja: Wskazuje lokalizację gaśnicy na kółkach Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F004, F005, F006, F010, F011, F012, F013, F014, F015, F008
	Numer referencyjny: F010 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Przenośny agregat piany Funkcja: Wskazuje lokalizację przenośnej gaśnicy pianowej Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F004, F005, F006, F011, F012, F013, F014, F015, F008, F009
	ZNAKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ PN EN ISO7010:2011

	Numer referencyjny: F011 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Aplikator mgły wodnej Funkcja: Wskazuje lokalizację aplikatora mgły wodnej Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F004, F005, F006, F012, F013, F014, F015, F008, F009, F010
	Numer referencyjny: F012 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Stała instalacja gaśnicza Funkcja: Wskazuje lokalizację stałej instalacji gaśniczej Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F004, F005, F006, F013, F014, F015, F008, F009, F010, F011
	Numer referencyjny: F013 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Stałe Urządzenia Gaśnicze Wodne Funkcja: Wskazuje lokalizację stałej instalacji gaśniczej wodnej Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F004, F005, F006, F013, F014, F015, F008, F009, F010, F011
	Numer referencyjny: F014 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Stacja spustowa Funkcja: Wskazuje położenie stacji zdalnego zwalniania Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F004, F005, F006, F015, F008, F009, F010, F011, F012, F013
	Numer referencyjny: F015 Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Monitor pożaru Funkcja: Wskazuje lokalizację miejsca monitorowania pożaru Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F004, F005, F006, F008, F009, F010, F011, F012, F013, F014

Załącznik nr 7

Załącznik nr 8

Załącznik nr 9

KARTA AKTUALIZACJI INSTRUKCJI

ZAKTUALIZOWANO DNIA (autor aktualizacji)	ZAKRES AKTUALIZACJI

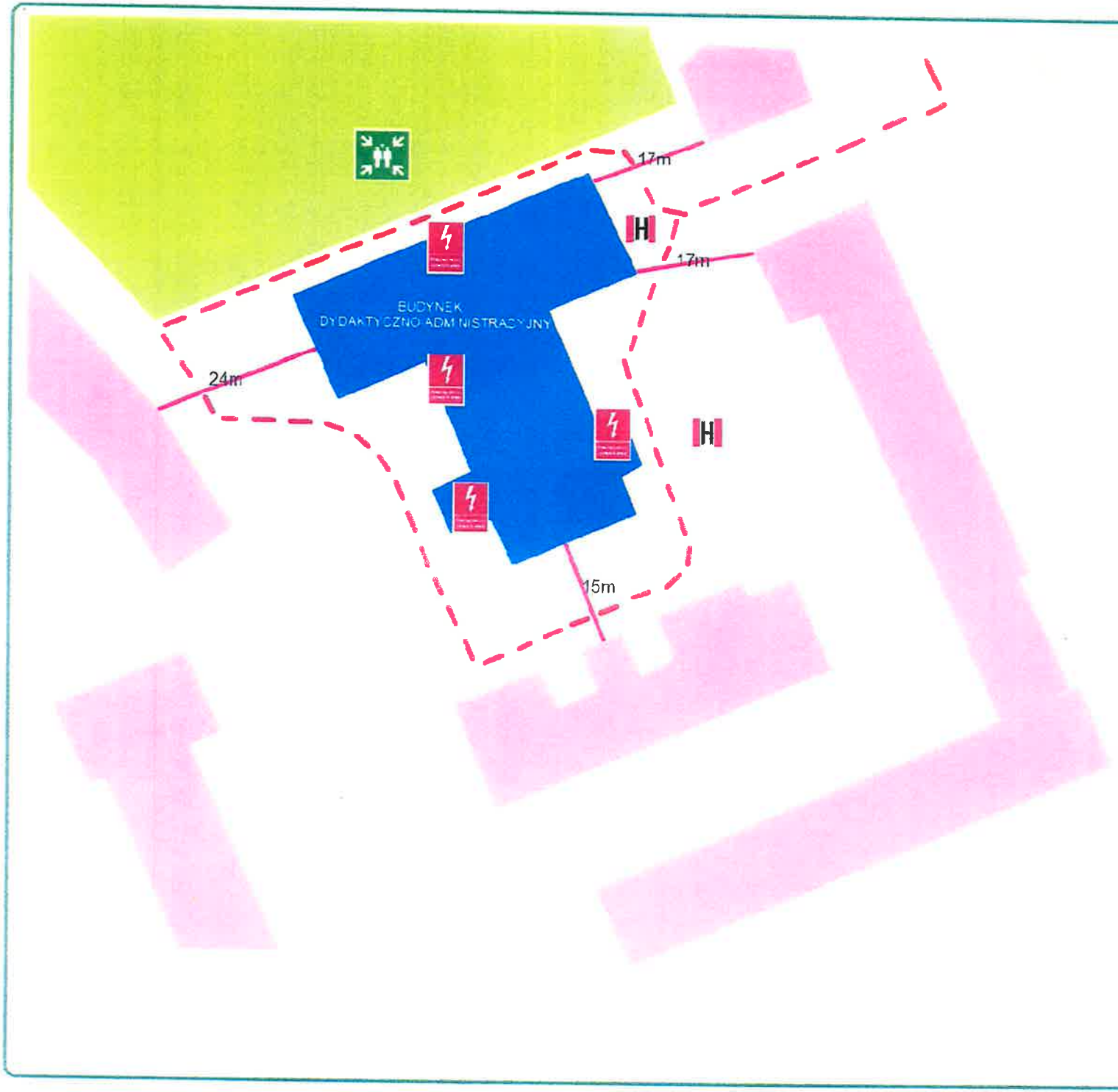

LEGENDA:

- HYDRANT ZEWNĘTRZNY
- PRZECIWPOŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU
- MIEJSCE ZBIÓRKI EWAKUACJI
- DROGA POŻAROWA

LICZBA KONDYGNACJI 4
WYSOKOŚĆ BUDYNKU 12,4m
ODLEGŁOŚĆ OD BUDYNKÓW SĄSIEDNICH budynek najbliższe budynki w odległości 24m, 17m, 15m.
PODSTAWOWE PARAMETRY BUDYNKU
Powierzchnia użytkowa budynku wynosi 2240,70 m²,

- przyziemie 1014,20 m²
- I piętro 622,20 m²
- II piętro 278,70 m²
- III piętro 325,60 m²

PODZIAŁ OBIEKTU NA STREFY POŻAROWE
-strefa nr I - obejmująca część przedszkola o powierzchni około 259,50 m²,
-strefa nr II - obejmująca część żłobka o powierzchni 272,47 m²
-strefa nr III - obejmująca pozostałą część budynku o powierzchni 1709,73m²
KLASYFIKACJA POŻAROWA OBIEKTU
Część dydaktyczno- administracyjna– ZL III,
Aula przeznaczona jest dla ok. 350 osób zaliczana jest do kategorii– ZL I
Przedszkole i żłobek zaliczane są do kategorii– ZL II,
Przewidywana ilość osób mogących przebywać równocześnie w całym budynku wynosi ok. 700 osób
OCENA ZAGROŻENIA WYBUCHEM
W obiekcie i na przyległym do niego terenie nie będą użytkowane substancje i materiały mogące stworzyć zagrożenie wybuchem

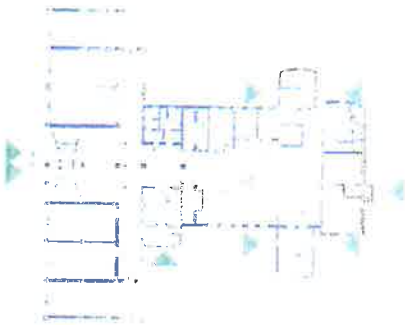

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

BUDYNEK DYDAKTYCZNO-ADMINISTRACYJNY

43-100 TYCHY, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 32

ZAGOSPODAROWANIE TERENU

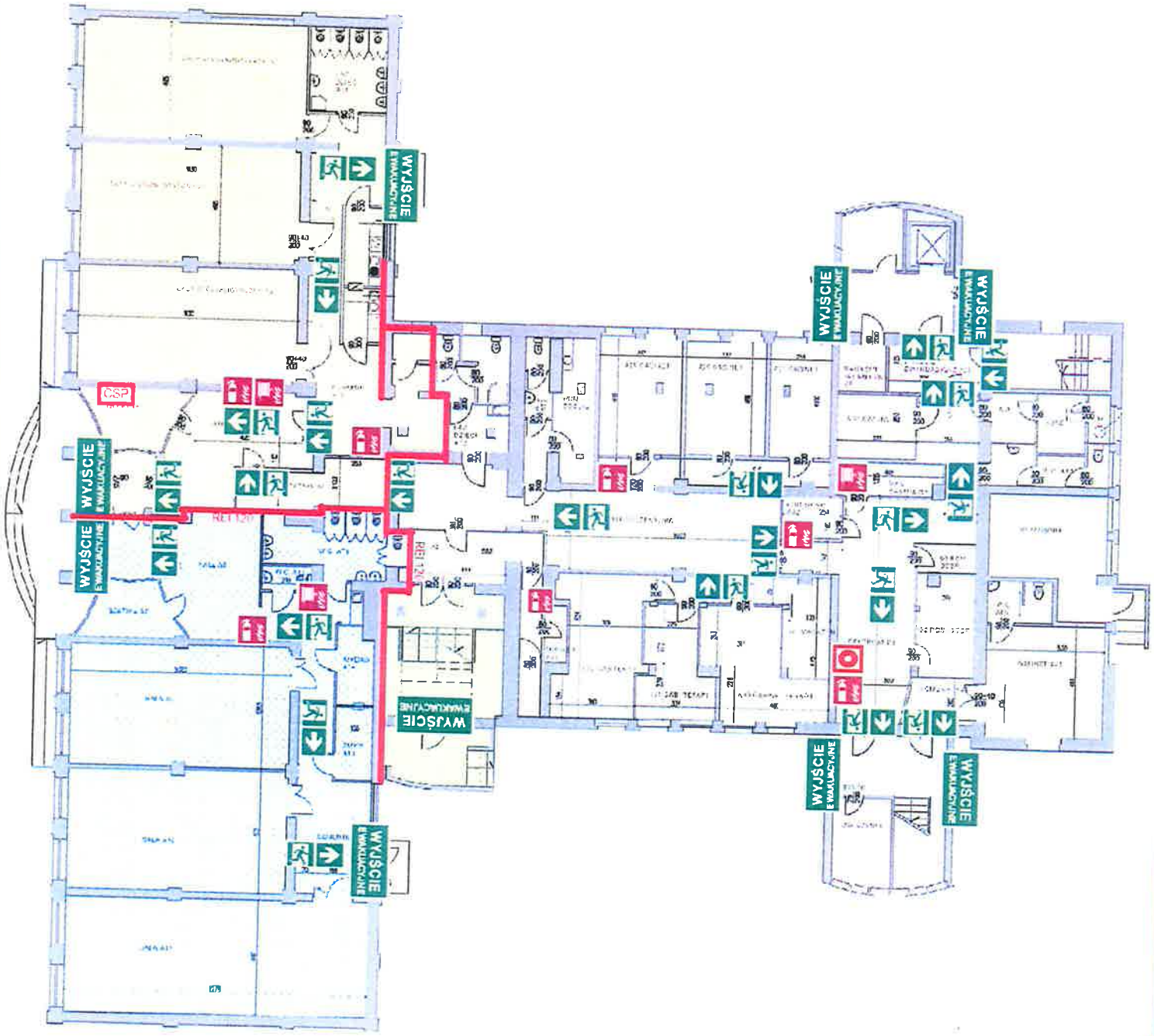

WYJŚCIE EWAKUACYJNE — WYJŚCIE EWAKUACYJNE

KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ

DRZWI EWAKUACYJNE

KIERUNEK DO WYJŚCIA EWAKUACYJNEGO SCHODAMI W DÓŁ

ZAKAZ UŻYWANIA WINDY DO CELÓW EWAKUACYJNYCH

GAŚNICA

HYDRANT WEWNĘTRZNY

PODRĘCZNY DYSTRYBUTOR PIANOWY

CSP CENTRUM SYGNALIZACJI POŻARU

PRZECIWPOŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU

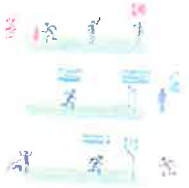

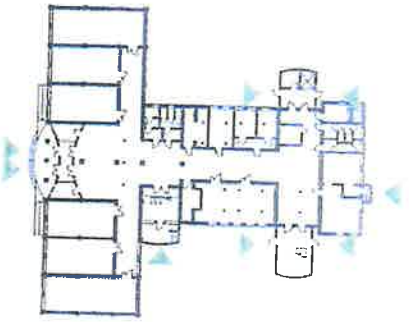

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

BUDYNEK
DYDAKTYCZNO-ADMINISTRACYJNY

43-100 TYCHY, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 32

RZUT PARTERU

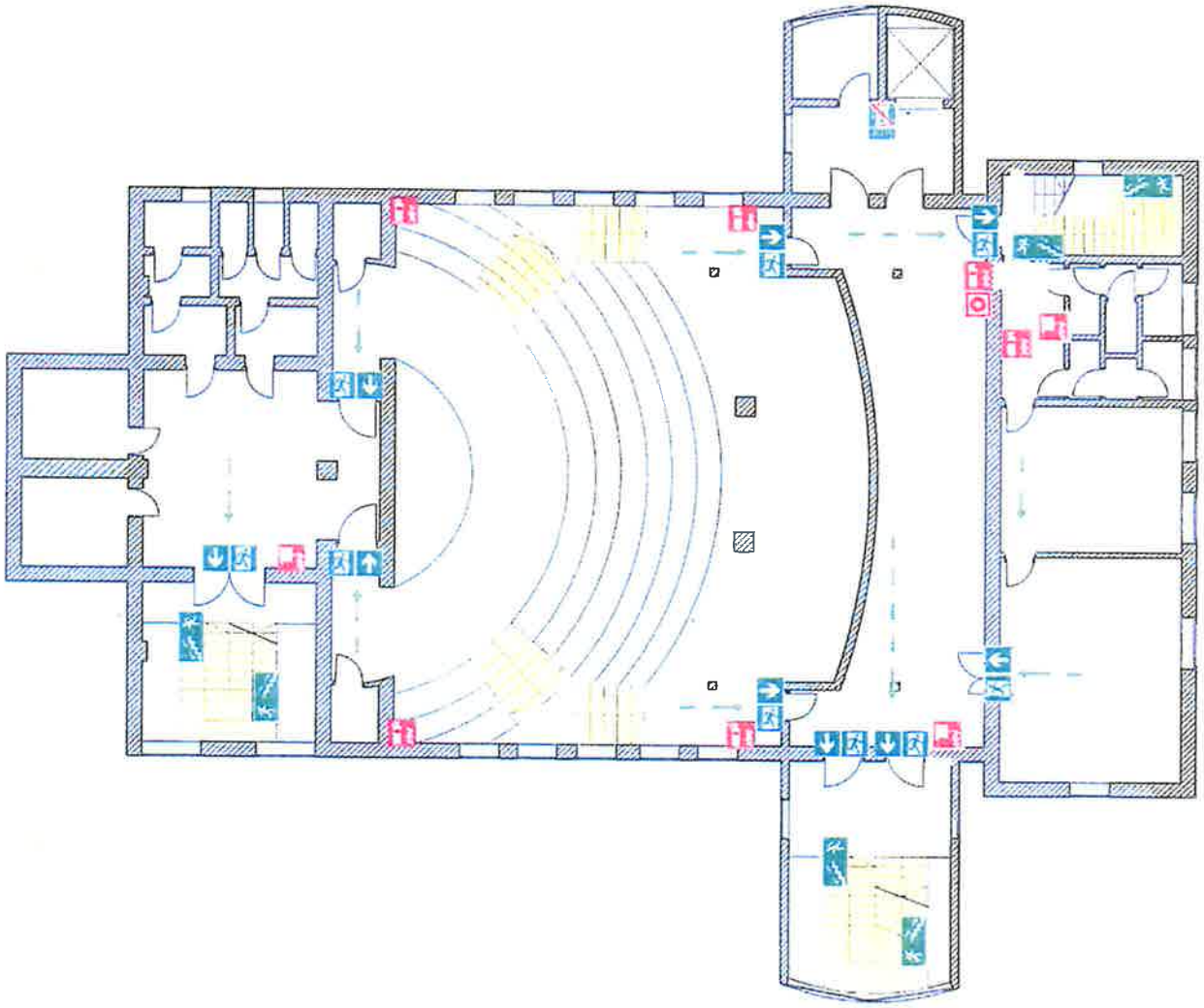

- KIERUNEK EWAKUACJI
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ
- DRZWI EWAKUACYJNE
- KIERUNEK DO WYŚCIA EWAKUACYJNEGO SCHODAMI W DÓŁ
- ZAKAZ UŻYWANIA WINDY DO CELÓW EWAKUACYJNYCH
- GAŚNICA
- HYDRANT WEWNĘTRZNY
- ROP, RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
- CSP, CENTRUM SYGNALIZACJI POŻARU
- PRZECIWPOŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU
- SCHODY PRZEZNACZONE DO EWAKUACJI Z KONDYGNACJI

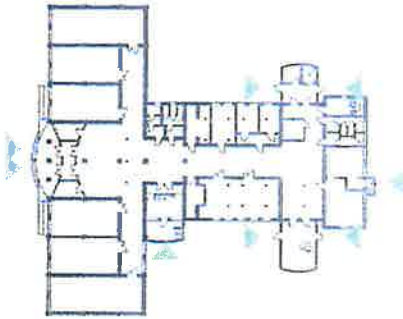

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

BUDYNEK DYDAKTYCZNO-ADMINISTRACYJNY

43-100 TYCHY, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 32

RZUT PIĘTRA I

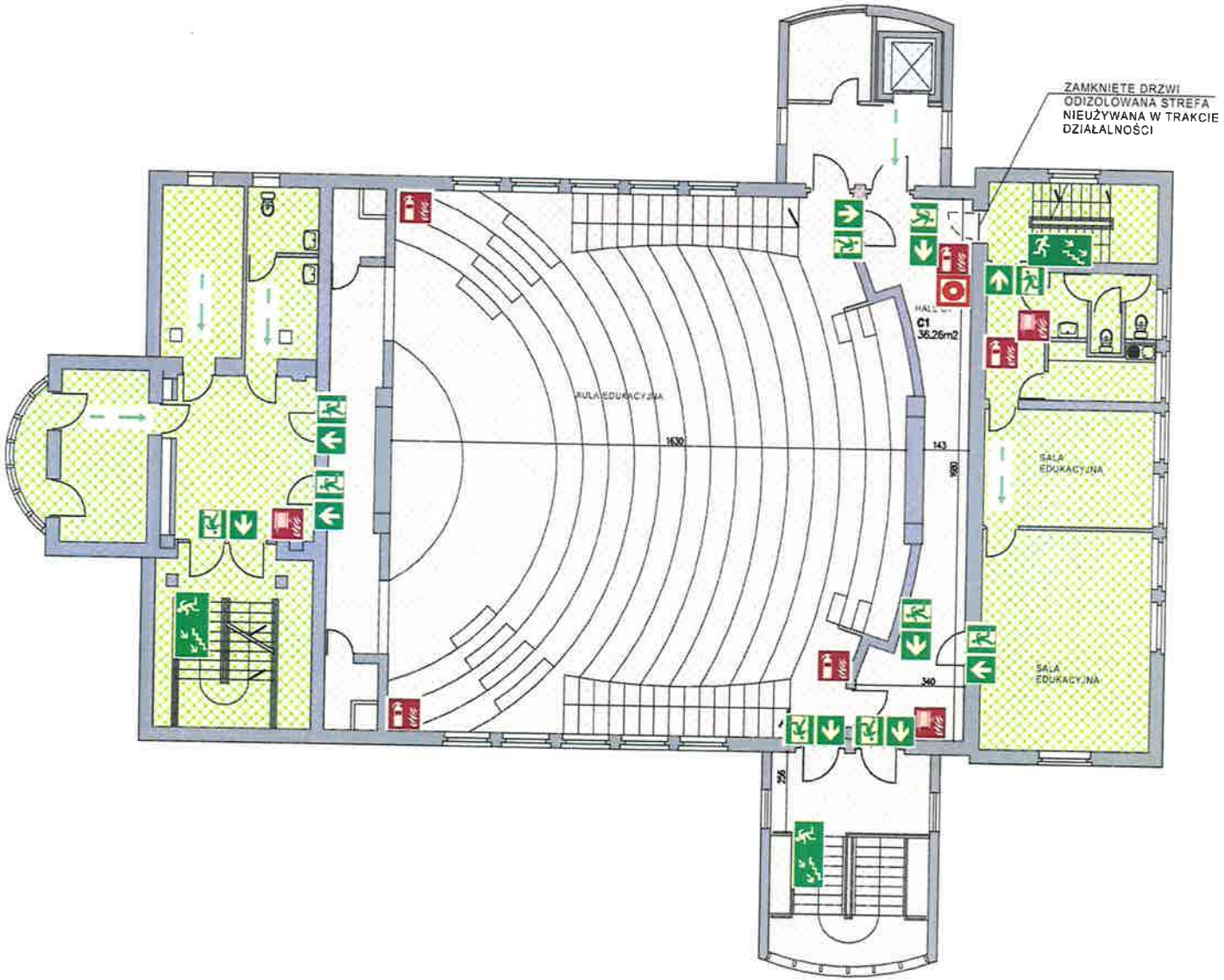

- KIERUNEK EWAKUACJI
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ
- DRZWI EWAKUACYJNE
- KIERUNEK DO WYŚCIA EWAKUACYJNEGO SCHODAMI W DÓŁ
- ZAKAZ UŻYWANIA WINDY DO CELÓW EWAKUACYJNYCH
- GAŚNICA
- HYDRANT WEWNĘTRZNY
- ROP, RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
- CSP, CENTRUM SYGNALIZACJI POŻARU
- PRZECIWPOŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU

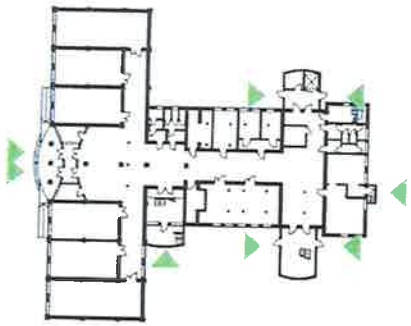

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

BUDYNEK DYDAKTYCZNO-ADMINISTRACYJNY

43-100 TYCHY, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 32

RZUT PIĘTRA II

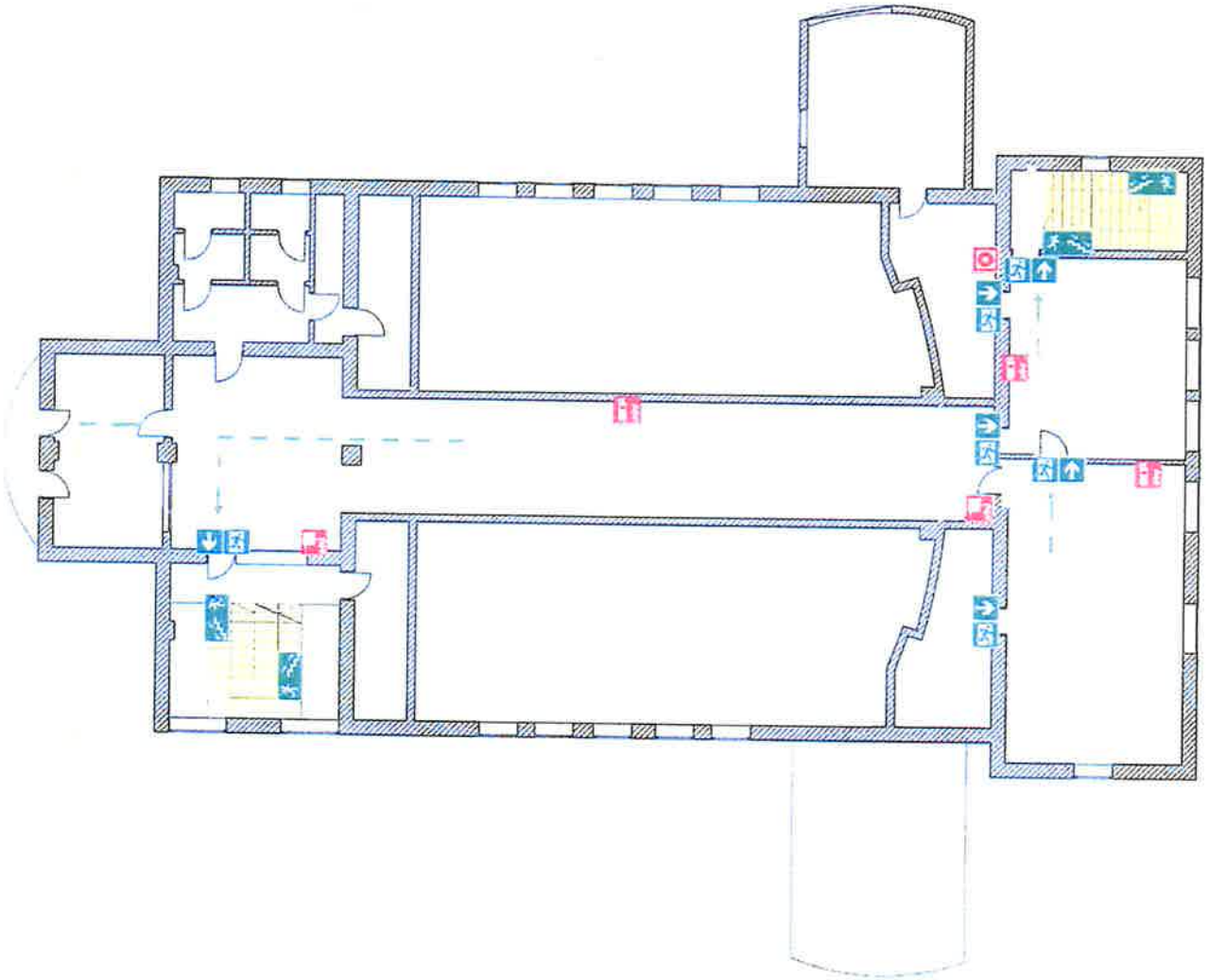

KIERUNEK EWAKUACJI

WYJŚCIE EWAKUACYJNE

KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ

DRZWI EWAKUACYJNE

KIERUNEK DO WYJŚCIA EWAKUACYJNEGO SCHODAMI W DÓŁ

ZAKAZ UŻYWANIA WINDY DO CELÓW EWAKUACYJNYCH

GAŚNICA

HYDRANT WEWNĘTRZNY

ROP, RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY

DSP, CENTRUM SYGNALIZACJI POŻARU

PRZECIWPOŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU

SCHODY PRZEZNACZONE DO EWAKUACJI Z KONDYGNACJI

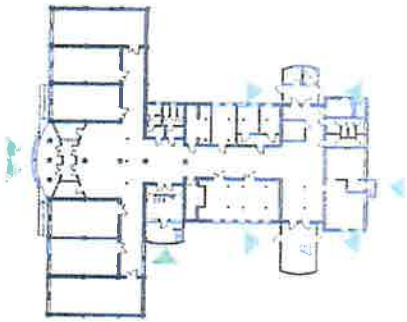

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

BUDYNEK DYDAKTYCZNO-ADMINISTRACYJNY

43-100 TYCHY, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 32

RZUT PIĘTRA III